

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Skupno božičnico z obdarovanjem otrok priredijo podporni društva v Gowandi, N. Y., v četrtek 22. decembra. Med temi društvi sta tudi dve društvi JSKJ. Božičnica se bo vršila v Slovenskem domu na Palmer St.

V Braddocku, Pa., se bo v petek 23. decembra vršila božičnica z obdarovanjem otrok, katero priredi za svoje mladinske članke tamkajšnje društvo št. 31 JSKJ. Prireditelj se bo vršila v Hrvaškem domu in se bo pričela ob šestih uri zvečer.

Slovenska društva in klubi v Sharonu, Pa., med njimi tudi društvo št. 174 JSKJ, priredijo skupno božičnico z igro, petjem in obdarovanjem otrok v soboto 24. decembra. Prireditelj se bo vršila v tamkajšnjem Slovenskem domu in se bo pričela ob 7. uri zvečer.

Plesna zabava društva št. 233 JSKJ v Ludlowu, Colo., se bo vršila v soboto 24. decembra zvečer. Druga plesna zabava istega društva se bo vršila v nedeljo 1. januarja zvečer.

V Chisholmu, Minn., priredi tamkajšnje društvo št. 30 JSKJ božičnico z obdarovanjem otrok svojega mladinskega oddelka v soboto 24. decembra. Prireditelj se bo vršila v Mahnetovi dvorani in se bo pričela ob 2. uri popoldne.

Božična darila v gotovini dobijo vsi člani mladinskega oddelka društva št. 2 JSKJ v Elyu, Minn., v soboto 24. decembra. Darila bo delil društveni tajnik na svojem domu.

Miklavžev obdarovanje otrok svojega mladinskega oddelka priredi v nedeljo 25. decembra društvo št. 148 JSKJ. Prireditelj se bo vršila v Slovenskem domu v Hackettu, Pa., in se bo pričela ob 3. uri popoldne.

Štefanova veselica društva št. 26 JSKJ v Pittsburghu, Pa., se bo vršila na Štefanovo 26. decembra zvečer v Slovenskem domu na 57. cesti.

Štiridesetletnico J. S. K. Jednote bo proslavilo društvo št. 16 JSKJ v Johnstownu, Pa., z veselico, katero priredi v svoji lastni dvorani v Morrellvillu na večer 31. decembra. Pri tisti priliki bo nastopil tudi Miklavž, ki bo obdaroval otroke.

V Keewatnu, Minn., se bo na večer 31. decembra vršila veselica tamkajšnjega društva št. 109 JSKJ.

Prihodnje zborovanje federacije društev JSKJ v državi Ohio se bo vršilo v nedeljo 1. januarja v S. N. Domu v Clevelandu, Ohio. Pričetek zborovanja bo ob 10. uri dopoldne.

Federacija društev JSKJ za države Illinois, Wisconsin in Indiana bo zborovala v nedeljo 8. januarja v Jolietu, Ill. Po zborovanju se bo vršila zabava z bogatim vzporedom.

V naselbini Strabane, Pa., bodo mladinski člani društva št. 149 JSKJ v nedeljo dne 8. januarja vprizorili zanimivo mladinsko igro, nakar bo sledilo Miklavžev obdarovanje otrok. Po končanem vzporedu bo prosta (Dalje na 2. strani)

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

BOLJŠE RAZPOLOŽENJE

Boljšje razpoloženje in več sodelovanja se obeta med reprezentanti vlade, kapitala in delavstva v tej deželi. Administracija baje nima v načrtu važnih novih postav, ampak po večini le izboljšanja obstoječih. Industrija priznava zablode preteklosti in napoveduje večje upoštevanje delavstva in splošnega občinstva. Unijsko delavstvo od svoje strani pa obljublja strogo izpolnjevanje sklenjenih pogodb z delodajalci.

RESIGNACIJE

Zvezni trgovinski tajnik Daniel C. Roper je podal svojo resignacijo, ki stopi v veljavo 23. decembra. Roper je star 71 let in ni bil posebno uspešen na svojem mestu. Ze pred njim pa je naznanil svoj izstop iz kabineta zvezni generalni pravnik Homer S. Cummings. Njegova resignacija stopi v veljavo s 1. januarjem. Predsednik Roosevelt bo torej v novem letu dobil najmanj dva nova člana v svoj kabinet.

NOVE LADJE

Ameriška trgovinska mornarica se je v tekočem letu povečala za lepo število novih ladij različnih tipov in še živahnega gradnja ladij se obeta v prihodnjem letu. Izgrajenih bo več novih potniških parnikov in nekaj takih, ki bodo deloma tovorni, deloma potniški in ki jih bo mogoče v primeru vojne izpremeniti v vojne ladje.

KONFERENCA V LIMU

Panameriška konferenca v mestu Limi, Peru, kjer je zastopanih vseh 21 republik na ameriškem kontinentu, posluje v splošnem zelo sporazumno. Časniški reporterji poročajo, da delegati na konferenci kažejo jasno razumevanje fašistične in nacijske nevarnosti in da so odločeni sodelovati pri vsakem praktičnem načrtu, ki naj onemogoči poseganje evropskih diktatorjev na ameriški kontinent.

VOJNI DOLGOVI

Dne 15. decembra, ko je zapadel polletni obrok odplačila vojnih dolgov Zedinjenim državam, je sama republika Finska plačala svoj obrok, kot po navadi. Druge države, katerih skupni polletni obroki presegajo 16 milijonov dolarjev, so enostavno izjavile, da ne morejo plačati. Skupni nepokriti vojni dolg evropskih držav Ameriki znaša nad 13 tisoč milijonov dolarjev.

TAKO SE GOVORI!

V San Franciscu so pretekli teden zastavkali unijski ladijski nakladalci, ki bi bili imeli naloziti grški parnik Spyross s starim železjem za Japonsko. Izjavili so, da je tisto staro železo namenjeno za izdelavo japonske municije in da ne bodo pomagali kapitalistom kovati dobičkov iz kitajske krvi. Novozvoljeni californijski podgovernor Ellis E. Patterson je pohvalil stavarke in pikete, ki so se na ta način izrazili proti japonskemu banditstvu.

UKRAJINA-MANČUKUO

Kakor je pred par leti Japonška odtrgala od Kitajske veliko provinco Mandžurijo in jo napravila za svojo vazalno državo (Dalje na 2. strani)

TRDOŽIVE RASTLINE

V pozni jeseni in v zimskem času, ko so v večini držav naše Unije drevesa gola, pokrajine parjave ali s snegom pokrite, je na prostem le malo rastlin, ki bi kazale znake življenja. Posebno reven je v tem oziru naš srednji zapad. Na severu, na zapadu in po nekaterih delih vzhoda rasto v obilici smreke, borovci in drugo iglasto drevje, ki je zeleno poleti in pozimi. V južnih državah uspeva južno rastlinstvo, ki je zeleno vse leto. Po srednjem zapadu je najti le malo iglastega drevja, listnato drevje pa izgubi listje ob prvem pojavu slane ali še prej. Hrastovo drevje sicer včasih obdrži listje vso zimo, toda to listje je rjav, suho in mrtvo.

Najdalje se v teh krajih upirajo slani in zimi nekaterih vrst vrbe. Ko je vse drugo bolj upoštevano drevje okoli že popolnoma golo, se plebska vrba košati še v polnem poletnem zelenilu. Šele prav hudi mraz jo primora, da se poda in odloži poletno obleko. Pa tudi spomladi je vrba med prvimi drevesi, ki si upa ozeleneti.

Po vrhovih ohranijo zeleno listje vso zimo rododendron, božje dreve (holly), oregonsko grozdje in lovor, kateri grmičji sicer niso doma v teh krajih, toda se znajo prilagoditi podnebnju in uspešno kljubujejo zimi. Do neke mere ostaja zeleno pozimi tudi za žive meje porabljeni grmičje privet, katero smo na Slovenskem imenovali kozja preslica.

Od manjšega, vse leto zelene rastlinstva sta pri nas najbolj poznana bršlin in zimzelen. Zimzelen se drži pri tleh, bršlin se pa tudi vzpenja po drevju in zidovju, če ima priliko.

Precej trdoživa rastlina, ki cvete do trde zime in ki upa s svojimi zlatimi očesi pogledati na dan celo v prilično gorkih zimskih in v zgodnjih pomladnih dneh, je vsakemu poznani regat. Ta rastlina je za vrtnarje prava nadloga, toda v pozni jeseni vsak rad pogleda rumeni regatov cvet, ki mežika iz trave, in tudi spomladi je prijetno videti trate, ki so posute z regatovim cvetjem kot s cekini.

Tipična poznojesenska, zimska in zgodnjepomladna rastlina pa je teloh, ki se v jeziku botanikov imenuje Hebeborus niger, Američanom pa je znan pod imenom Christmas rose. Teloh je evropska rastlina, ki raste divja tudi po mnogih krajih Slovenije. Največkrat ga je najti na prisojnih bregovih oziroma strminah pod leščevjem in drugim grmovjem, kjer je deležen listne zemlje, sence poleti in nekoliko gorka zatišja pozimi. Cvete zelo zgodaj spomladi, dostikrat pa tudi v jeseni in celo pozimi. Ako se pozimi od strani sneg s te trdožive rastline, se med temnozelenim, mesnatim listjem pokažejo beli ali rožnato nadahneni cvetni popki, ki se v par sončnih dneh razcvetijo v krasno belo cvetje. Cveti nekoliko sličijo prostocvetni vrtnici, zato je rastlina v Ameriki dobila ime Christmas rose. Ni pa v nikakem sorodstvu z vrtnico, ampak je daljna sorodnica zlatih. V starem kraju se menda nihče ne briga za to zanimivo zimsko cvetlico, z izjemo otrok, ki se veselijo njene zgodnjega cvetja. Bržkone je prezirana zato, ker v obilici raste po strminah in pašnikih.

Ameriški vrtnarji pa to zimsko cvetlico (Dalje na 2. strani)

IZPREMENJENI VZHOD

Bližnji vzhod, kakor včasih imenujemo Palestino in sosedne kraje, znane iz biblije, je do novejšega časa veljal za nekaj neizpremenljivega. Potekala so stoletja in življenje v tistem delu sveta je šlo po starem redu in neredu. Toda konec svetovne vojne je prinesel modernizacijo tudi v tiste kraje.

Na primer, ob reki, kjer je po židovski trditvi faraonova hčerka našla v ločku malega Mozesa, je najti zdaj filmske družbe, v kateri sodelujejo temnooke arabske zvezde.

Okoli Oljske gore v Palestini postavljajo moderni mladi primitivne veterne mlino, da jim producira elektriko za njihove radio aparate.

Letala, ki plujejo med Anglijo in Avstralijo, pristajajo na Galilejskem jezeru, da se založijo z gorivom.

Preko Iraka drvijo brzi in komfortni vlaki proti Babilonu. V Bagdadu so najbolj zaposleni večje ameriški inženirji, ki instalirajo naprave za hlajenje zraka v poslopjih. Šah Irana ali Perzije je izdal ukaz, da se morajo vsi njegovi podaniki oblačiti po evropsko.

Seveda ni vse modernizirano. Stari načini življenja, obleke in transportacije se križem mešajo z novimi. Poleg letal, avtomobilov in železnic se za prometna sredstva še vedno rabijo kamele in osličke. Modernizacija se najbolj opazi v hitro rastočih mestih in v bližini oljnih vrelcev. Prodira sicer tudi v poljedelske in puščavske kraje, pa bolj počasi.

Moderne ceste za avtomobile tečejo mnogokje vzporedno s stezami, po katerih so hodili Asirci, Hititi in Egipčani tisoč in več let pred Rimljani in križarji.

Zitna polja, oranžni nasadi in vinogradi današnje Palestine spominjajo na južno Californijo. Celotni slog novih poslopij sliči californijskemu.

Novo, stoprocentno židovsko mesto Tel Aviv je prav tako moderno kot vsako ameriško mesto. To mesto s 150.000 prebivalci je socialno in intelektualno središče židovstva. Židje iz vseh delov sveta so prispevali za gradnjo istega.

Židje, ki so se priselili v svojo nekdanjo domovino iz vseh delov sveta, se bavijo z vsemi pokli, od trgovine do kmetijstva. In videti so zadovoljni. Žal, da je dežela premajhna in tudi premalo rodovitna, da bi mogla sprejeti vse žide iz držav, kjer so izpostavljeni preganjanju; pa tudi Arabci se upirajo večjemu židovskemu priseljevanju. Če bi bilo teh zaprek, bi se dalo današnje svetovno židovsko vprašanje prav enostavno in zadovoljivo rešiti.

Oskrba božičnih cvetlic

Marsikatera hišna gospodinja želi ohraniti rastoče cvetlice, ki so bile poslane kot božična darila, kar najdalje v dobrem stanju in, če mogoče, še za cvetje prihodnje sezone. To ni vselej lahko delo, ker cvetlice so bile vzgojene v rastlinjakih, kjer so imele v vseh ozirih prave pogoje za rast in cvet. Mnoge teh lepih cvetlic po nekaj tednih umrjejo. S prilično primerno oskrbo se vendar da marsikatero tako krasotico ohraniti. (Dalje na 2. strani)

ZA BODOČE RODOVE

Kašne bodo razmere na svetu leta 8113 po našem časostevju, si niti približno ne moremo predstavljati. Moderna mesta dvajsetega stoletja se bodo najbrž že dolgo pred tem zrušila v prah. Od naših sedanjih aeroplanov, avtomobilov, orodja, pohištva, knjig in časopisov ne bo ostalo niti koščeka. Ljudje, ki bodo na tem planetu živeli leta 8113, bodo imeli zelo medle pojme o naši sedanjici civilizaciji.

Pa bodo raziskovalci tistega časa, kopajoči na mestu, kjer stoji današnja univerza Oglethorpe v Atlanti, Georgia, naleteli na močna vrata iz jekla, ki ga rja ne uniči. Ko bodo odprli to blagajno, našli bodo v nji prezervirano zgodovino Zedinjenih držav in sveta sploh, kakršna je bila v letu 1938. Shramba ima približno velikost stanovanjske sobe, je vklesana v živo granitno skalo pod dvoriščem univerze, zavarovana s kronijem in napolnjena s filmskimi slikami, kopijami sedanjih besednjakov, učnih knjig, umetnin in vsakovrstnih strojev v miniaturo. Učenjaki in raznih vrst eksperti so zdaj zaposleni z vkladanjem tega zgodovinskega materiala v to podzemsko shrambo. Ko bo shramba napolnjena, bodo iz iste izsesali ves zrak in jo napolnili z dušikovim plinom, nakar jo bodo neprodušno zaprli in zapečatili. Na vratih iz nerjavečega jekla bo vklesano navodilo, da se naj shramba odpre šele leta 8113. Ta datum je bil izbran, ker bo prav tako daleč oddaljen od današnjega časa kot je, nazaj štet, prva rekordirana egiptovska zgodovina.

Največ te današnje zgodovine bo rekordirane na posebnih filmih. Ti rekordi bodo vloženi v steklene posode in praznina okoli njih napolnjena s plinom, ki bo preprečil razpadanje. Steklena posoda bodo nato neprodušno zaprte in vložene v čevlji dolge skrinje iz nerjavečega jekla in v istih obložene z azbestom. To bo potem vloženo v posebne blagajne iz zelo močne kovinske zlitine, ki bodo zmogline brez škode prenesti zelo visok pritisk. S takimi skrinjami, vsebujočimi kar mogoče natančno sliko današnjih časov, bo podzemna shramba napolnjena in nato neprodušno zaprta.

Kaj, če se v bodočih šestih tisočletjih popolnoma pozabi kje je ta shramba? Tudi na to so mislili učenjaki. Točna označba kraja bo vgravirana na kovinske ploščice, ki bodo shranjene v vseh večjih muzejih in knjižnicah sveta ter celo v templjih in samostanih Tibeta, Kitajske in Indije. Verjetno je, da bo tako vsaj ena teh direktiv prišla v roke bodočih znanstvenikov in raziskovalcev.

Morda bo do leta 8113 angleški jezik popolnoma pozabljen, zato bo tudi angleščina na poseben način rekordirana. V nekem stroju bo nekako 3000 kovinskih ploščic, na katerih bodo vgravirani razni predmeti in označbe za iste, stroj pa bo pri pogonu izgovoril dotično besedo kot gramofon. Tako bo na primer ploščica pokazala sliko jabolka, zraven bo napisana beseda "apple" in stroj bo "izgovoril" besedo "apple".

V tisti podzemski shrambi bodo zvočni filmi z glasovi znamenitih oseb današnjega časa, male fotografije najboljših umetnin, stoletna zgodovina Zedinjenih držav in najznamenitejše poezije. Mali modeli bodo predstavljali današnje stroje, (Dalje na 2. strani)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

VEČ LUČI V CRNOMLJU

Črnomelj v Beli Krajini je dobil elektrifikacijo. Električno dobiva potom karlovške mestne električne centrale in je priključen na progo Ozalj-Metlika. Priključek pomeni prvi korak k sodelovanju električnih central dravske in savske banovine. Prihodnjo pomlad nameravajo povezati na karlovško centralo še področje do Kočevja.

POLITIK UMRL

V Zagrebu je v starosti 75 let umrl dr. Ante Trumbić, bivši predsednik Jugoslovenskega odbora v Londonu, sopodpisnik krfske deklaracije in prvi zunanji minister Jugoslavije.

IZVOZ LESA

Izvoz lesa iz Jugoslavije je bil v prvih desetih mesecih tekočega leta za 259 milijonov dinarjev manjši kot v istem času lanskega leta. Najbolj je padel izvoz lesa v Anglijo in v Italijo, znatno pa se je dvignil izvoz v Nemčijo.

VOLI ČEZ MEJO

Posestniku Lipovniku na Tolstemu vrhu pri Guštaju je bil v nedavni noči ukraden par volov iz hleva in preko meje odgnan v Nemčijo. Ukradena vola sta bila vredna okrog štiri tisoč dinarjev.

V ZAPORU SE ZADUSIL

V občinskem zaporu v Kamniku se je zadušil ključavničar Viktor Hrovat. Mož je bil usoden noči opit, kakor že dostikrat prej, in je razgrajal po raznih gostilnah. Končno ga je občinski stražnik odpremil v zapor, da bi imelo mesto mir. Drugo jutro so ga našli zadušenega na zgoreli slamnjaci. Da-li je jetnik zanetil ogenj namenoma ali po neprevidnosti, ni znano.

VOLK RAZTRGAL OTROKA

Iz vasi Prusčice v Bosni poročajo: 18 mesečni otrok kmeta Jake Bašića je spal v zibelki, ko se je v bližini hiše priključil velik prestradan volk. Ko je otrokova mati odšla po vodo, se je volk priplazil v sobo in napadel otroka. Poleg zibelke je bila 7-letna sestra, ki je bliskovito šinila za peč, čim je ugledala volka. Zver je dvignila otroka iz zibelke in mu raztrgala drob. Ko se je mati vrnila od vodnjaka je videla, kako je iz hiše pobegnil volk s krvavim gobcem.

CIGANI ZNAJO

Po Dolenjskem se klati trojica ciganon, namreč cigan z ženo in sinom, ki ciganijo lahkoverne ljudi. V Primorskem so kmečka zakonca Čožova hipnotizirali, nakar sta jim dala, kar sta imela: denar, jestvine, žita in vira. Čarovnija, ki so jih pri tej priliki uganjali cigani, bi bile morale prinesiti hiši srečo, ker pa sreče ni bilo od nikoder in tudi navianih ciganon ni bilo več na izpregled, sta osleparjena zakonca ovadila zadevo o-rožnikom.

STARČEVA OSVETA

Pred sodiščem v Andrijevici v Črni gori sta imela zaradi majhnega dolga opravke Sava Zečević in njegov 95-letni sorodnik Radule Zečević. Pričala sta vsak zase, vendar sta se kot nasprotnika skupno vrnila proti domu. Pod Komovskimi vrhovi (Dalje na 3. strani)

VSAK PO SVOJE

Vse govori o miru, vse ga priporoča, vse se zavzema zanj. Že vrsto let ni bilo nobene vojne napovedane. V Španiji in na Kitajskem se vojskujejo kar tako za zabavo, brez napovedi vojne, samo da se ne krši sveti mir! Tudi Italijani so na sličen način postopali v Etiopiji. Mir se mora ohraniti za vsako ceno, pa magari, če bi bilo treba v to svrhu pobiti vse Etiopce, vse Špance in vse Kitajce!

V Nemčiji je bilo pred dnevi na radio razglašeno, da se gospodinjim ni treba bati pomanjkanja živil. Zelja in repe da je v obilici. Seveda sta tudi zelje in repa dobra, če ni česa drugega za pod zob, toda božične gostije ob zelju in repi ne bodo posebno razigrane. Morda bodo producirale mir, toda ne dobre volje.

Na našem zapadu iščejo in kopljejo zlato rudo podjetni prospektorji, ki pri svojem trdem delu dostikrat niti za žganec ne zaslužijo. V Brightonu, Anglija, pa živi prospektor, ki išče in kopije samo gliste, katere prodaja ribičem, pa pri tem včasih zasluži po sto dolarjev na teden. Kdor zna, pa zna!

V Brooklynu je bil te dni pozvan na sodnijo neki Mike Destiniani, ki je imel v svoji kleti 900 galon novega vina. Ko ga je sodnik vprašal, čemu mu bo kot privatniku toliko vina, je odgovoril, da ga je naprešal za svoje prijatelje. Možak ima nedvomno mnogo prijateljev ali pa veruje, da bi se moralo božično voščilo o dobri volji raztegniti na vse dni v letu.

Moški se mnogokrat pritožujejo, da ženske ne more nihče popolnoma in dokončno spoznati. Da te pritožbe niso brez vzroka in podlage, kaže nedavno poročilo washingtonskega odbora, ki vodi federalno administracijo živil, zdravil in kozmetike. Tam je rečeno, da se ženske te dežele šminkajo v 1400 različnih barvah oziroma v toliko barvnih odtenkih. Mavrica s svojimi sedmimi barvami naj se skrrije pred modernimi ženskami.

Ko je angleški ministrski predsednik Chamberlain prodal češkoslovaško demokracijo, se je pobahal, da je s tem rešil "mir za naš čas." Pa je zelo problematično, koliko časa bo trajal ta "naš čas." Nemčija zahteva nazaj svoje nekdanje kolonije in Italija zahteva znatne grilja-je francoskega ozemlja. Anglija in Francija pa odločno izjavljata, da iz tega ne bo nič, in hitita z oboroževanjem. "Mir za naš čas" pa kot obsojenec v strahu in trepetu čaka, kdaj bo potekel njegov čas.

V New Yorku je bil nedavno organiziran svojevrsten klub, ki si je nadel nalogo braniti in zagovarjati pravico do smeha. Takoj na prvi seji je novi klub imenoval predsednika Roosevelta za pokrovitelja smeha in svojega častnega patrona. Nato pa je poslal Hitlerju brzojavko, da kakor hitro bo zaslišal smeh na ulicah Berlina, naj jo nemudoma podedi za kajzerjem Viljemom na Holandsko ali pa v tisto sosedno državo, ki mu bo trenutno najbližja.

Iz Clevelanda se vsako jesen poda armada hrabrih lovcev na srnjake v Pennsylvanijo ali v (Dalje na 4. str.)

Popoln uspeh enoletnega praznovanja

Letos je naša Jednota praznovala 40. letnico svoje ustanovitve. Še nobena obletnica ni bila na tako veličasten način praznovana, kot je bila 40. obletnica, in še nobene jubilejne proslave se ni udeležilo toliko članstva in drugega občinstva, kot se je udeležilo naših letošnjih praznov. Skoraj sleherno društvo je letošnji jubilej praznovalo na en ali drugi način. V nekaterih krajih so se vršili pikniki, v drugih veselice, po nekod banketi, itd. Smelo trdim, da se je teh praznov udeležilo od 75 do 100 tisoč članov in drugega občinstva. Samo na proslavi v Elyu, Minnesoti, je bilo nad 3000 ljudi.

In kaj to pomeni? To pomeni, da se je naša Jednota uveljavila, dvignila do višje stopnje, ne samo med svojim članstvom, marveč tudi med nečlani. To pomeni, da jednotin ugled raste, da je njeno ime spoštovano in njeno plemenito in pošteno delo povsod odobravano in priznано. Velika udeležba od strani nečlanov, po večini mladih, se lahko smatra za dokaz, da se za našo organizacijo zanimajo in da bodo tudi oni prej ali slej postali člani naše Jednote.

Zasluga, da se je tako veliko število nečlanov udeležilo naših praznov, gre v prvi vrsti naši tukaj rojeni mladini. To mladino ne smemo več imenovati mladino, kajti iz nje so že postali možje in žene, ki v izkušnjah, v sposobnostih in tudi v narodni zavesti prekašajo marsikatero izmed nas, ki smo prišli iz starega kraja. To niso več tisti brezbržni fantje in dekleta, za katere smo se vedno bali, da ne bodo sposobni prevzeti in upravljalci našo zapuščino; to niso več fantje in dekleta, o katerih smo dvomili, da bi bili kdaj zadostno zainteresirani, da bi z uspehom nadaljevali pred 40 leti započeto delo naše Jednote. To so sedaj možje in žene, ki jemtjebo življenje za resno, ki vidijo v sebi moči, katere Jednota potrebuje za svoj napredek in obstoj, možje in žene, ki se v polni meri zavedajo svojih dolžnosti napram svoji Jednoti.

Čakal sem pred sedmimi leti zapustil Pittsburgh ter prevzel vodstvo glavnega tajništva, ki je naša mladina čudovito spreminila. To sem imel priložnost opaziti, ko sem letos obiskal nekaj naših naselbin, kjer so naša društva slavila 40. letnico Jednote. Moj prvi obisk je bil v Clevelandu. Tam se je konci meseca aprila vršila običajna letna kegljaška tekma, katere se je udeležilo nad 1000 članov in drugih zainteresiranih oseb. Tekma se je vršila po dobro sestavljenem redu in igralci so bili večinoma naši tukaj rojeni fantje in dekleta. Opazil sem med njimi iskreno in odkritosrčno razpoloženje; prijaznost in gostoljubnost ste opazili na obrazu vsakega igralca in igralke in navzoč je bil tudi nekakšen upravičen ponos, da so vsi člani in članice močne in dobro siturirane slovenske podporne organizacije. Po zaključni kegljaški tekmi se je v Slovenskem narodnem domu vršil banket v počast 40. letnice Jednote, katerega se je udeležilo nad 300 gostov. Vse je bilo v oskrbi naše mladine, stolarstvo, kuhinja, serviranje in sploh vse, kar je v zvezi z banketi, in vse je prav imenitno izpadlo. V resnici, vse se mi je tako dopadlo in dopadlo se je tudi navzočim materam in očetom, ki so z veseljem in ponosom sledili vsaki kretnji njih naslednikov.

Iz Clevelanda sem odpotoval v Barberton, kjer sem posetil sejo društva št. 44. Spremljal me je glavni nadzornik Janko N. Rogelj. Seja je bila kljub gotovim zaprekam dobro obiskana in najmanj polovico narzozih članov so tvorili naši tukaj rojeni fantje in dekleta. To je dokaz, da se za organizacijo zanimajo, kajti kdor prihaja na sejo, temu je organizacija pri sre.

Iz Barbertona sem odpotoval v Conemaugh, Pa., kjer sem imel sestanek z uradniki in člani društev v Johnstownu, Conemaughu in v bližnjih naselbinah. Na sestanku so bili dobro zastopani stari in mladi in sviral nam je sobrata Turka privatni orkester. Ta orkester obstoji iz sobrata Turka, tajnika društva št. 36 in zapisnikarja 15. redne konvencije, ter njegovih dveh sinov, Roberta in Thomasa, ki sta še oba v mladinskem oddelku. Robert je bil tudi delegat 2. mladinske konvencije. To je bil imeniten prizor. Prav nič se ne čudim, če je sobrat Turk tako rad doma, saj mu njegova dva sinova lahko delata zabavo, kakoršne ne more najti nikjer drugod.

Po sestanku v Conemaughu, Pa., smo imeli shod društev v Exportu, Delmontu, Greensburgu in drugod, ki se je vršil v Slovenski dvorani na White Valley. Na shodu je bilo do malega 500 oseb, po večini mladine. Bili so to večinoma naši člani in članice, ki so se povabili za na shod prav radi odzvali. Pred leti bi jih bilo nemogoče dobiti en duca.

Prav častna za Jednoto, kakor tudi za naselbino samo, je bila proslava jednotine 40. letnice, katero sta skupno priredili društvi št. 66 in št. 92, prvo s sedežem v Jolietu, drugo v sosednem Rockdalu. Tudi tam je bil poset prireditve sijajen in tudi tam sem imel srečo, da sem se sestal z mnogimi našimi starimi koreninami, ki tvorijo čvrste stebre naše Jednote in tamkajšnji okolici, in tudi tam sem srečal lepo število mladih moči, ki navdušeno pomagajo starejšim pri njihovem edinstvenem delu, in dokazujejo, da bodo posem zmogni in kompetentni zavzeti v svojem okrožju vodilna mesta, kadar bo zahtevala potreba.

Tudi shod v Pittsburghu, ki se je vršil na večer veselice, ki jo je priredila v Slovenskem domu Zveza JSKJ društev v zapadni Pennsylvaniji, je bil prav dobro obiskan. Tudi tam je bila naša mladina dobro zastopana. Isto velja za Lorain, Ohio, kjer sem posetil sejo Ohijske federacije in kjer je bilo precejšnje število tukaj rojenih delegatov in posetnikov. Ravno tako sem našel izredno veliko zanimanja med našo mladino v Denverju, kjer je pa ravno na dan in večer proslave bila silna povodenj, da skoraj nihče ni mogel iz hiše, kaj šele iz sosednjih naselbin. Kljub silni povodnji pa so prišli k proslavi tajnik JSKJ federacije v Colorado, sobrat Lipeč z družino, sestra Mary Keržnik s sinom in hčerjo iz Rock Springsa, Wyo., in Mrs. Angela Pishler, vdova po umrlem glavnem tajniku Josipu Pishlerju, iz tega kraja. Kdor si v takem vremenu upa z doma, temu se mora dati priznanje.

Gotovo so tudi drugi glavni odborniki, ki so tekom letošnjega leta posetili razne naselbine, imeli iste izkušnje kot jaz. Gotovo so tudi oni opazili izboljšanje položaja z ozirom na našo mladino in prav je, da smo o tem informirani. Denar, ki ga je glavni odbor potrošil za pošiljanje svojih članov na razne društvene slavnosti je bil dobro investiran in bo prinesel Jednoti obilo koristi. Za upravnike Jednote je potrebno, da vedo za sentiment starejšega in mlajšega članstva, kajti le na ta način si zamorejo usmeriti pot, ki bo Jednoto dovedla še do večjega napredka.

Letošnji jubilej Jednote je članstvo praznovalo tudi potom številnih dopisov in kronik, ki so bili tedensko priobčevani v Noči

Dobi. Vse je pisarilo, mlado in staro, malo in veliko. Vsako številko letošnje Nove Dobe bi se lahko smatralo za jubilejno izdajo, kajti vsako številko so dopisniki posvetili edinstvenemu jubileju.

Eto, to so dokazi, da je naša Jednota jako pri življenju in da je deležna priznanja in kredita povsod, kamor sega njen delokrog. Vse to me dela tudi optimističnega z ozirom na veliko člansko kampanjo, ki se bo pričela takoj po novem letu. To leto smo se bolj posvetili jubilejnim praznovam kot pridobivanju novega članstva, s 1. januarjem 1939 bomo šli pa zopet na delo. Celo leto smo oglašali naše blago, po 1. januarju 1939 ga bomo pa začeli prodajati. Prospektivnim članom smo v stanu ponuditi najbolj popularne police ali certifikate bodisi z ozirom na smrtnino ali druge podpore. Solventnost naše Jednote in 40 let poštenega poslovanja jamči vsakemu prospektivnemu članu prvostorno polstrežbo. Sli bomo ne samo med Slovence in ostale Slované, ampak tudi med druge narodnosti belega plemena, ki so dobrega in poštenega značaja in ki verujejo v principe fraternalizma. Tudi njim so naša vrata odprta, kajti pri nas je dobrodošel vsak, ki je tudi za svojega bližnjega pripravljen storiti nekaj dobrega.

Prav vsele božične praznike in srečno novo leto želim vsem članom in članicam J. S. K. Jednote.

ANTON ZBASNIK,
glavni tajnik JSKJ.

Društveni tajniki, pozor!

JAKO VAŽNO!

Tem potom se uradno naznanja, da bomo v bodoče zahtevali zdravniško preiskavo kandidatov za članstvo v mladinskem oddelku samo v državah New York, Ohio in Idaho.

V vseh drugih državah se otrokom ne bo treba podvreči zdravniški preiskavi.

TO POMENI, DA SE TUDI V DRŽAVI MINNESOTI NE BO TREBA OTROKOM PODVREČI ZDRAVNIŠKI PREISKAVI.

Zahtevalo se pa bo, da bo moral biti vsak kandidat za članstvo v mladinskem oddelku obiskan od enega izmed društvenih uradnikov, predno bo sprejet v društvo. Uradnik, ki bo otroka obiskal, naj se na prošnji podpiše za pričo.

Pri izpolnjevanju prošnji za sprejem v mladinski oddelki naj se društveni tajniki poslužujejo izključno in edinolet novih formatov, ki so znani kot "Form 2." Pazi naj se pri tem, da bo vsako vprašanje na prvi strani prošnje točno in ako le mogoče v angleščini odgovorjeno. Naj se obenem ne pozabi izpolniti društvenega potrdila na drugi strani prošnje, spodaj.

Z bratskim pozdravom,

ANTON ZBASNIK,
glavni tajnik.

SEZONSKA VOŠČILA

Vsem članom in članicam obeh oddelkov J. S. K. Jednote želim najveselejše božične praznike, v prihodnjem letu pa želim vsem skupaj polno mero sreče, zdravja, zadovoljstva in bratske uspešnosti. Naši Jednoti pa želim obilo uspeha v prihodnji kampanji.

PAUL BARTEL, glavni predsednik.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želim vsem članom glavnega in porotnega odbora in vsemu ostalemu članstvu J. S. K. Jednote!

FRANK OKOREN, tretji gl. podpredsednik.

Sezonske pozdrave pošiljam in vse najboljše želim za božič in novo leto vsem glavnim in porotnim odbornikom, vsem društvenim odbornikom in vsemu članstvu J. S. K. Jednote.

FRANK TOMSICH, JR., pomožni glavni tajnik.

Iskrena sezonska voščila vsem, kar nas je v občestvu naše dobre in močne J. S. K. Jednote!

LOUIS CHAMPA, glavni blagajnik.

Vesele božične praznike ter srečno in zdravo novo leto vsem članom J. S. K. Jednote!

DR. F. J. ARCH, vrhovni zdravnik.

Z vsem najboljšim, kar ima sezonska sreča v zalogi, naj za božič in za vse dni prihodnjega leta obsuje celokupno članstvo J. S. K. Jednote!

JOHN KUMSE, predsednik gl. nadzornega odbora.

Prisrčna voščila za vesele božične praznike ter zdravo in uspešno novo leto izrekam pri tej priložnosti vsem glavnim in porotnim odbornikom (odbornici), vsem društvenim uradnikom in uradnicam in vsem članom in članicam J. S. K. Jednote.

FRANK E. VRANICHAR, 2. glavni nadzornik.

Vesel božič ter srečno in zdravo novo leto želim vsemu glavnemu in porotnemu odboru in članstvu obeh oddelkov J. S. K. Jednote.

MATT ANZELC, 3. glavni nadzornik.

Vsem članom in članicam J. S. K. Jednote želim najveselejše božične praznike in vso srečo v novem letu.

ANDREW MILAVEC, JR., 4. glavni nadzornik.

Vesele božične praznike in srečno novo leto želi in vošči vsemu članstvu naše Jednote

ANTON OKOLISH, preds. gl. porotnega odbora.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

zabava in ples. Prireditve se prične takoj po zaključni seji društva št. 149 JSKJ.

Predpusno veselico za soboto 21. januarja zvečer naznanjajo v federacijo spadajoča društva JSKJ v Chicagu, Ill.

Zveza društev JSKJ v državi Pennsylvaniji naznanja svoje prihodnje zborovanje za dan 22. januarja; vršilo se bo v Centru, Pa.

Dom slovenskih društev v Denverju, Colo., priredi Silvestrovo veselico na večer 31. decembra.

Silvestrovo veselico priredi na večer 31. decembra Slove

ciety Club v Euclidu, Ohio. Prireditve se bo vršila v Slovenskem društvenem domu na Recher Avenue in dobiček iste je namenjen skladu za izgradnjo novega Slovenskega doma v Euclidu.

V mestu La Salle, Ill., je umrl Matt Besal, star 79 let, član in večkratni uradnik društva št. 3 JSKJ. Pokojnik je bil član JSKJ 37 let. Zapušča soprogo Terezijo in sina Josepha. Rojen je bil v Toplicah pri Novem mestu na Dolenjskem.

Izkušnjo za "embalmerja" je napravil mladi Anton Zakrajsek v Clevelandu, O., član angleško poslujočega društva št. 180 JSKJ, sin znanega slovenskega grobnika Zakrajška, ki je tudi član JSKJ.

V Milwaukee, Wis., je umrl okrajni sodnik John C. Karel, star 65 let, po rodu Čeh, rojen v Ameriki. Pokojnik je bil vedno ponosen na svoje češko pokolenje in je bil vedno iskren prijatelj Slovanov, posebno še Čehov in Slovencev. Bil je tudi zelo aktiven v ameriških bratskih organizacijah in leta 1934 je bil izvoljen za predsednika National Fraternal Congressa. Mnogi uradniki slovenskih podpornih organizacij so simpatičnega moža poznali kot odličnega fraternalista in dobrega Slovana.

Slovenska mladinska šola, katero vzdržuje S. N. Dom v Clevelandu, Ohio, je v nedeljo 18. decembra spet pokazala, da odlično vrši nalogo, katero je prevzela. Tu rojena slovenska mladina, ki pohaja to šolo, je dokazala, da se res uspešno izkazuje svojih staršev, tako v čitanju, deklaracijah, petju itd. Dobro so bili zamišljeni in ljubko izvedeni nekateri mladinski prizori in bivši učenci te šole so sijajno vzporedili Finžgarjevo socialno igro "Nova zapoved." V tej mladini imamo res prave talente, ki so kot doma na odru. Vsa prireditve, katero so pod vodstvom Mrs. Ivanusheve izvedli sedanjí in bivši učenci Slovenske mladinske šole, je občinstvu vsestransko ugajala. Ta šola je eden tistih mostov, ki na lep in nepriljen način spajajo starejšo in mlajšo generacijo, da izginjajo prepadi med njima. Ta šola vzbuja in ohranja v mladini ljubezen do vsega, kar je našega, in je vsled tega neprecenljive vrednosti za vse naše ustanove, včevši naše slovenske podporne organizacije. Stoteri clevelandski Slovenci, ki poznajo njeno delo in smo ponosni na njene uspehe, jo bomo z veseljem podpirali tudi v bodoče.

Slovenska posojilnica St. Clair Savings & Loan Co. v Clevelandu, Ohio, je ta teden razdelila polletne dividende svojim delničarjem, in sicer en dolar na vsako delnico. Poroča tudi, da je znatno zvišala rezervni fond in fond nerazdeljenega dobička. Vloge obrestuje po 3% in jih ima zavarovane po federalni zavarovalni korporaciji do zneska pet tisoč dolarjev stoprocentno. Ta finančna institucija je bila tekom splošne finančne krize tudi začasno prenehala izplačevati svoje vloge, toda polagoma se je postavila na noge, in tisti vložniki, ki so hoteli in mogli počakati par let, niso izgubili niti centa od svojih vlog. Le pri redkih denarnih zavodih so bili naši vlagatelji tako srečni.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

po imenu Mančukuo, ki je neodvisna samo po imezu, v resnici pa pod popolno kontrolo Japonske, tako upa Nemčija napraviti z Ukrajino. Večji del Ukrajine je v sovjetski Rusiji.

znaten del v mejah Poljske in nekaj malega v sedanjí Češko-Slovaški. Nemci nameravajo te dele Ukrajine združiti v "samo-

stojni" Ukrajini, ki bi bila v resnici pod popolno kontrolo Nemčije. Toda tako Rusija kot Poljska izjavljata, da se bosta postavili z orožjem v bran proti izvedbi teh nemških načrtov.

ANGLEŽI SO JEZNI

V Angliji se je sovražno razpoloženje napram Nemčiji poglobilo, ko so pretekli teden uradni zastopniki Nemčije v Londonu bojkotirali banket, na katerem je govoril ministrski predsednik Chamberlain. Javno mnenje v Londonu je bilo vsled tega incidenta tako razdraženo, da so oblasti smatrale za umestno nemško poslanstvo močno zastražiti.

CISCENJE V NEMČIJI

Iz Londona poročajo, da je bilo nedavno v Nemčiji ustrežljivih 15 višjih armadnih častnikov zaradi veleizdaje in da je bilo več ducatov drugih poslanih v vojaške zapore in koncentracijske taborišča. Cistke se torej ne vršijo samo v Rusiji, ampak tudi v Nemčiji.

SPANIJA DOBI KRALJA?

Iz glavnega stana španskih rebelov se poroča, da je general Franco ukinil postavu, ki je prepovedovala bivši španski kraljevi rodbini bivanje na Španiskem. Iz tega se sklepa, da če rebeli v civilni vojni zmagaajo, bodo pozvali sina bivšega kralja Alfonza, da zasede španski prestol.

FRANCIJA NE POPUSTI

Francoski vladni krogi izjavljajo, da se Francija ne bo pod nikakim pogojem uklonila italijanskim zahtevam in da ne bo odstopila Italiji niti pedi svojega ozemlja. V zvezi s tem je zanimalo, da je Francija obdržala svojo vojaško zvezo s Poljsko, Rumunijo in Rusijo, brez ozira na podpis nenapadalne pogodbe z Nemčijo.

VOJNA NA KITAJSKEM

Na Kitajskem zadnje čase ni večjih vojaških operacij. Japonci so v glavnem zaposleni z zatiranjem kitajskih gverilskih čet, ki jim delajo velike neprijetike v že nominalno zasedenem ozemlju.

OSKRBA BOŽIČNIH CVETLIC

(Nadaljevanje s 1. strani)

Najbolj popularne božične cvetlice so poinsetije, ki jih vsak pozna po žarni rdečih cvetnih vencih. Te cvetlice ljubijo vsaj 70 stopinj stalne gorkote in sončno okno. Zalivati se jih ne sme preveč. Po nekaj tednih, ko začne listje odpadati, naj se jih postavi v temen in hladen prostor, kjer pa ne sme zmrzovati. Meseca maja se jih presadi in z lončki vred posadi na prosto, kjer smejo ostati do konca avgusta.

Jeruzalemske črešnje (Jerusalem cherries) se najboljše počutijo v prilično hladni sobi pri temperaturi kakih 50 stopinj. Zaliva naj se jih dobro in večkrat. Ko začne listje odpadati, naj se vejice prirežejo do dveh oces. Pusti naj se jih v hladni sobi in le malo zaliva. Spomladi se jih more posaditi z lončki vred na prosto, slično kot poinsetije.

Azaleje ljubijo temperaturo kakih 50 stopinj. Zalivati jih je treba dobro, pri tem pa skrbeti za dober odtok vode. Ko cvetje odpade, naj se jih postavi na gorkejšo okno in dobro zaliva. Spomladi se rastline z lončki vred posadijo na prosto, kjer lahko ostanejo, dokler je vreme gorko.

Ciklame (cyclamen) zahtevajo hladno sobo s prilično isto temperaturo kot za azaleje. Zalivati se jih ne sme niti preveč niti premalo in to samo h koreninam. Ko listje zvane, se pusti rastline čisto izsušiti, nakar naj se jih z zemljo vred v lončkih

shrami čez zimo v vlažni kleti brez zalivanja. Meseca maja se jih postavi v kak senčni prostor na vrtni in po potrebi zaliva. Ko začne novo listje poganjati se jih presadi v novo zemljo v lončke in prenese v sobo.

Primule (primrose) se tudi najboljše počutijo v hladni sobi in ne ljubijo niti preveč sonca niti preveč zalivanja.

Teloh ali Christmas Rose (Helleborus niger) bo cvetel več tednov v hladni sobi. Zalivati se ga sme samo srednje. V zgodnji spomladi se rastlina lahko presadi v kak senčni prostor vrta, kjer more ostati za stalno. Ta rastlina ima to posebnost, da cvete tudi v zimskem času na prostem, dostikrat celo pod snegom.

Raznih vrst kaktusi se najboljše počutijo v hladni sobi in potrebujejo zelo malo zalivanja. Poletje prestanejo bodisi v sobi ali na prostem.

Za marsikatero cvetlico, ki je bila vzgojena v rastlinjaku, je zrak stanovanjskih sob presuh. Temu se nekoliko odpomore s tem, da se tu in tam v sobi namestijo plitve posode z vodo, ki izhlapeva. Mnogim cveticam tudi škoduje gorilni plin.

TRDOŽIVE RASTLINE

(Nadaljevanje s 1. strani)

sko cvetlico zelo cenijo, ne zato, ker je importirana iz Evrope, ampak zato, ker spada med tiste redke rastline, ki cveto pozimi na prostem in celo pod snegom. Kupiti jo je mogoče pri vseh boljših vrtnarjih te dežele in najti jo je v mnogih ameriških privatnih vrtovih in javnih parkih. Ime Christmas rose se ji prilaga, ker tudi v teh naših tako zvanih srednje gorkih krajih cvete o božiču in sploh vso zimo, če ni izredno huda in zasnežena. Samo da se rastlina oprosti snega in da dobi nekaj primeroma gorkih sončnih dni, pa se izmed temno zelenega listja zasmeejo veliki beli cvetovi.

Christmas rose ljubi poleti nekaj sence, po zimi pa nekoliko zavetja in sonca. V splošnem ji ugaja gnojna zemlja s primesjo nekaj peska in listne prsti. Drugače pa ni prav nič izbirična.

Na slovenskih vrtovih v Ameriki te zanimive večletne rastline ni videti, dasi je zelo priporočljiva. Mnogi ljubitelji cvetlic najbrž ne vedo zanj. Pa je vendar tipična evropska in še posebej slovenska rastlina, katere cvetje smo nekoč otroci v starem kraju z največjim veseljem trgali, saj je bilo še zgodnejše kot cvetje trobentice in pomladnih zvončkov.

Pri dobro zalozenih trgovskih vrtnarjih se dobi ta rastlina v božični sezoni tudi v lončkih in cveteh. V hladni in svetli sobi bo dolgo časa cvetela, in, ko najhujša zima mine, se jo lahko posadi na vrt, kjer bo ljubiteljem cvetja v veliko veselje v pozni jeseni, pozimi in v zgodnji pomladi.

Kdor hoče dobiti to prijazno rastlino, ki je pristni slovenski teloh, združen morda z mnogimi lepimi spomini iz otroških let, naj vpraša pri vrtnarjih za Christmas rose ali pa za Helleborus niger, kar je latinska označba zanj.

ZA BODOČE RODOVE

(Nadaljevanje s 1. strani)

vseh vrst orodje, jedilno in kuhinjsko opremo, obleko, pohištvo itd. Dalje bodo tam knjige o zgodovini, o znanosti, o mehaniki, o umetnosti in o gradnjah in industriji itd. Tudi današnja kuharska umetnost ne bo pozabljena.

Ako bodo znanstveniki čez šest tisoč let to shrambo res odkrili, se bodo morda čudili današnji primitivnosti človeštva. Morda pa bodo tam našli že svo-

(Dolje na 2. str.)

ZA BODOČE RODOVE

(Nadaljevanje z 2. strani)

lastne izume, ki so bili pozabeni tisočletja in pozneje spet priti. Morda splošna svetovna ali kakšna naravna katastrofa vrže človeški rod nazaj v primitivnost, iz katere bo trudo ustvarjal novo civilizacijo. V tem primeru bo odkritje te zamisli shrambe ljudem prav blizu.

Raziskovalci in starinoslovci ideje dandanes v izkopanih tako v Ameriki kot v Stari svetu marsikaj dokaz o pretekli visoki civilizaciji davnih ljudstev. Vojne, bolezni in razne naravne katastrofe so te civilizacije uničile, posamezni obci ljudstev, ki so ostali, so pogrezili v primitivnost in morali začeti vse znova. To se zgodilo tem lažje, ker je bila v tistih časih vsa znanost omejena na vladačo ali duhovniško klasto, in pa, ker so se davne civilizacije pojavljale v raznih, edsebojno zelo oddaljenih krajih, ki niso imeli nikakih zvez. Naravna katastrofa je bila toj včasih odločilna za vse človeštvo oziroma na civilizacijo. Zanes je več upanja, da se civilizacija ohrani, ker je razširjena po vsem svetu. Če bi tudi kakšna naravna katastrofa uničila Evropo, se lahko ista moderna znanost ohrani, recimo v Avstraliji.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

ju je zatekla noč, pa sta se odala v bližnjo pastirsko koliščino, ki zakurila in legla k počitku. Si je Sava čvrsto zaspal. Stari Radule pograbil bakovo poleno in je sorodnika treščil po glavi. Sava se je zbudil in se hotel braniti, toda stari je še nekajkrat udaril, potem nezvestnega zvezal, naložil nanj slame in drv in vse skupaj zažgal. Ko je Sava zgodet, se je Radule mirno vrnil k svoji hčerki v vasi Hanjuki. Zadeva bi morda ostala skrita, če ne bi bila hčerka opazila na početu krvavih nogavic. Starec je priznal zločin in hčerka je to dalje izpovedala svojemu sinu, ki je duhovnik. Ta je prijateljevo zadevo oblastvom in orožniki so odgnali starca v zapor.

UKAZELJEN MOŽ

Revnega kmeta Imeta Ago Mulahasanovića iz Liješnice pri Maglaju diči izredna in zgledna prosvetna vna. Mož je star 50 let, ima zeno in 13 otrok. V mladosti ni imel priložnosti, da bi se naučil čitati in pisati, čeprav je bila to njegova srčna želja. Ko mu doraščali otroci, je hotel njim nakloniti to, kar njemu ni bilo usojeno. Do najbližje šole je več ur dolga pot po nevarnih stezah. Na dolgo in nevarno pot svojih otrok ne more pošiljati, ne mara pa jih poslati v tujino, v življenjsko borbo. Nekega leta je reševal ta problem, naposled pa je našel izhod. Ko je bil blizu 50. letu, je prosil, da bi njega samega uvrstili med učence najbližje ljudske šole. Nenavadni prošnji so ugodili in Ago je postal šolar. V izredno kratkem času se je naučil čitati in pisati in potem je doma prevzel vlogo — učitelja. Čitati in pisati je naučil svojo zeno in pismeni so postali tudi vsi otroci, ki bi sami hodili v šolo, če ne bi bila tako daleč. Mlajši in najmlajši pa še pridejo v šolo skrbnega očeta.

VOLKOVI NAPADAJO

Vasi v okolici Dolnega Vaku ta tripijo veliko škodo zaradi volkov, ki v tolpah napadajo staje in koljeje drobnice. V vasi Ladjeviću so volkovi raztrgali 12 ovac in eno svinjo najsiromašnejšemu poklani 33 ovac. Najstarejši prebivalci ne pomnijo, da bi volkovi še pred zimo vdrali v naselja vakufske okolice.

DOPISI

Sharon, Pa. — Vsem članom društva Sloga, št. 174 JSKJ, naznanjam, da bo v soboto 24. decembra v tukajšnjem Slovenskem domu prirejena Miklavževa večerinka. Člani in članice mladinskega oddelka bodo vstopnine prosti, poleg tega po bodo še obdarovani.

Prireditve se bo pričela ob 7. uri zvečer. Najprej bo predstava, oziroma vpripravljeni bosta dve igri, ena v slovenskem, druga v angleškem jeziku. Igrali bodo sami člani mladinskega oddelka. Mladinski zbor bo zapel tudi nekaj pesmi. Potem bo Miklavž obdaroval otroke. Učiteljica mladinskega zbora je Miss Frances Novak. Posetnike bo gotovo zanimalo slišati otroke igrati in peti v slovenskem jeziku.

To božično ali večerinko prireditelj pod avspicijo Slovenskega doma vsa tukajšnja slovenska društva, Gospodinski klub in Klub mladih Slovencev skupaj. Torej na svidenje v Slovenskem domu na večer 24. decembra!

Frank Kramar.

Aurora, Minn. — Članstvo društva Sv. Jožefa, št. 85 JSKJ, pozivam, da se udeleži glavne letne seje, ki se bo vršila v nedeljo 25. decembra. Seja se bo vršila v Slovenski dvorani in se bo pričela ob 9 uri dopoldne. V zapisniku našega društva je zabeleženo, da član, ki se ne udeleži letne seje in nima za to res tehtnega izgovora, plača en dolar v društveno blagajno. Na tej seji bo tudi voljen društveni odbor in se bodo sprejemali važni zaključki za bodoče poslovanje. Torej je dovolj vzrokov in bo najbolj prav, da se te važne seje udeležijo vsi člani, katerim je količkar mogoče. Torej, na svidenje 25. decembra! — Za društvo št. 85 JSKJ:

Matt Anzele, tajnik.

Canonsburg, Pa. — Članom društva Bratska sloga, št. 149 JSKJ, ki niso bili na letni seji vsled oddaljenosti ali vsled drugih vzrokov, naznanjam, da je bil za leto 1939 izvoljen večina stari odbor. Torej ostanjejo naslovi isti kot so bili dosedaj. Miklavž bo pri našem društvu to sezono nekoliko pozen, kajti prišel bo šele 8. januarja. In sicer bo prišel v dvorano društva Postojnska jama takoj po prihodnji društveni seji 8. januarja. Kaj bo prinesel, bomo pa že videli. Takoj po končani igri bodo člani mladinskega oddelka vpripravljeni igro, po igri pa bodo dobili vsi člani mladinskega oddelka prosto kosilo in nekaj daril. Torej, starši, ne pozabite pripeljati svoje otroke k tej prireditvi 8. januarja.

Med točkami programa in po istem bodo igrali naši mladi muzikanti, ki so tudi člani mladinskega oddelka.

Na tem sestanku bo morda priporočljivo postaviti kandidata ali kandidatke za delegatstvo na mladinski konvenciji. Dosedaj se ni še nobeden prijavil. Za delegatstvo na drugo atletično konferenco pa sta se prijavila že dva kandidata, namreč Edward Mikec in Stanley Progar. Želim obema, da bise jima njuna želja izpolnila in da bi si priborila poletni izlet v zeleno Minnesoto. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 149 JSKJ:

Martin Zagar, tajnik.

Ely, Minn. — Na seji društva Sv. Cirila in Metoda, št. 1 JSKJ, ki se je vršila 11. decembra, je bil za leto 1939 soglasno izvoljen sledeči odbor: Joseph Kovach, predsednik; Joe Shikonija, Sr., podpredsednik; Frank Tomsich, Jr., tajnik; Joseph L. Peschel, zapisnikar; Frank L. Kotzian, blagajnik; Joseph Shikonija, Jr., Matt Banovetz in Louis Zgonc, nadzorniki. Drugi zastopniki so: Za Jugoslovanski narodni dom: Frank L. Kotzian in Jacob Varoga; za združena

društva JSKJ: Joseph Kovach, Frank Tomsich, Jr., in Charles Merhar, Sr.; za minnesotsko federacijo društev JSKJ: Joseph Kovach, Frank Tomsich, Jr., in Joseph J. Peschel; za atletičnega nadzornika: Joseph Kovach. — Za društvene zdravnike so imenovani vsi v Elyu bivaajoči zdravniki; vključen je tudi dr. Snycker.

Med važne zaključke omenjene seje spada sklep, da bo v letu 1939 pri našem društvu 5 centov nižji mesečni prispevek za društveno blagajno, kot je bil dosedaj; to velja za vse člane, ki so zavarovani v vseh skladih. Dalje je bilo sklenjeno, da se za vse člane našega mladinskega oddelka plača asesment za januar iz društvene blagajne. To naj bi bilo mesto božičnega obdarovanja otrok. Stanje naše društvene blagajne je tako ugodno, da so bile omenjene finančne olajšave na priporočilo predsednika z navdušenjem odobrene.

Na seji se je govorilo tudi o naši bodoči kampanji in vsi člani so bili pozvani, da sodelujejo s svojimi odborniki, da bo naše društvo zastopano tudi na bodoči mladinski konvenciji in atletični konferenci. Navzoči glavni tajnik, sobrat Anton Zbaničnik, je dal nekaj važnih in umestnih pripomb. Za po seji je bilo za člane pripravljenih nekaj okrepčil.

Redne seje našega društva se bodo v prihodnjem letu vršile v J. N. Domu vsako drugo nedeljo v mesecu in se bodo pričenjale ob 9.30 dopoldne.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

Frank Tomsich, Jr.,
tajnik društva št. 1 JSKJ.

Braddock, Pa. — V zadnji Novi Dobi je bilo pomotoma poročano, da se bo božična društva št. 31 JSKJ vršila 23. decembra ob drugi uri popoldne. Mislim, da je sobrat urednik napačno videl, kajti jaz sem v mojem dopisu poročal, da se bo božičnica vršila sicer istega dne, toda ob ŠESTI uri popoldne. Torej, da ne bo nesporazumna, naj bo tukaj ponovno omenjeno, da se bo božičnica našega društva vršila v Hrvatskem domu 23. decembra ob 6. uri popoldne oziroma stari odbor. Torej ostanjejo naslovi isti kot so bili dosedaj.

Miklavž bo pri našem društvu to sezono nekoliko pozen, kajti prišel bo šele 8. januarja. In sicer bo prišel v dvorano društva Postojnska jama takoj po prihodnji društveni seji 8. januarja.

Kaj bo prinesel, bomo pa že videli. Takoj po končani igri bodo člani mladinskega oddelka vpripravljeni igro, po igri pa bodo dobili vsi člani mladinskega oddelka prosto kosilo in nekaj daril. Torej, starši, ne pozabite pripeljati svoje otroke k tej prireditvi 8. januarja.

Med točkami programa in po istem bodo igrali naši mladi muzikanti, ki so tudi člani mladinskega oddelka.

Na tem sestanku bo morda priporočljivo postaviti kandidata ali kandidatke za delegatstvo na mladinski konvenciji. Dosedaj se ni še nobeden prijavil. Za delegatstvo na drugo atletično konferenco pa sta se prijavila že dva kandidata, namreč Edward Mikec in Stanley Progar. Želim obema, da bise jima njuna želja izpolnila in da bi si priborila poletni izlet v zeleno Minnesoto. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 149 JSKJ:

Martin Zagar, tajnik.

Ely, Minn. — Na seji društva Sv. Cirila in Metoda, št. 1 JSKJ, ki se je vršila 11. decembra, je bil za leto 1939 soglasno izvoljen sledeči odbor: Joseph Kovach, predsednik; Joe Shikonija, Sr., podpredsednik; Frank Tomsich, Jr., tajnik; Joseph L. Peschel, zapisnikar; Frank L. Kotzian, blagajnik; Joseph Shikonija, Jr., Matt Banovetz in Louis Zgonc, nadzorniki. Drugi zastopniki so: Za Jugoslovanski narodni dom: Frank L. Kotzian in Jacob Varoga; za združena

društva JSKJ: Joseph Kovach, Frank Tomsich, Jr., in Charles Merhar, Sr.; za minnesotsko federacijo društev JSKJ: Joseph Kovach, Frank Tomsich, Jr., in Joseph J. Peschel; za atletičnega nadzornika: Joseph Kovach. — Za društvene zdravnike so imenovani vsi v Elyu bivaajoči zdravniki; vključen je tudi dr. Snycker.

Med važne zaključke omenjene seje spada sklep, da bo v letu 1939 pri našem društvu 5 centov nižji mesečni prispevek za društveno blagajno, kot je bil dosedaj; to velja za vse člane, ki so zavarovani v vseh skladih. Dalje je bilo sklenjeno, da se za vse člane našega mladinskega oddelka plača asesment za januar iz društvene blagajne. To naj bi bilo mesto božičnega obdarovanja otrok. Stanje naše društvene blagajne je tako ugodno, da so bile omenjene finančne olajšave na priporočilo predsednika z navdušenjem odobrene.

Na seji se je govorilo tudi o naši bodoči kampanji in vsi člani so bili pozvani, da sodelujejo s svojimi odborniki, da bo naše društvo zastopano tudi na bodoči mladinski konvenciji in atletični konferenci. Navzoči glavni tajnik, sobrat Anton Zbaničnik, je dal nekaj važnih in umestnih pripomb. Za po seji je bilo za člane pripravljenih nekaj okrepčil.

Redne seje našega društva se bodo v prihodnjem letu vršile v J. N. Domu vsako drugo nedeljo v mesecu in se bodo pričenjale ob 9.30 dopoldne.

Vesele božične praznike in srečno novo leto vsem!

Frank Tomsich, Jr.,
tajnik društva št. 1 JSKJ.

Braddock, Pa. — V zadnji Novi Dobi je bilo pomotoma poročano, da se bo božična društva št. 31 JSKJ vršila 23. decembra ob drugi uri popoldne. Mislim, da je sobrat urednik napačno videl, kajti jaz sem v mojem dopisu poročal, da se bo božičnica vršila sicer istega dne, toda ob ŠESTI uri popoldne. Torej, da ne bo nesporazumna, naj bo tukaj ponovno omenjeno, da se bo božičnica našega društva vršila v Hrvatskem domu 23. decembra ob 6. uri popoldne oziroma stari odbor. Torej ostanjejo naslovi isti kot so bili dosedaj.

Miklavž bo pri našem društvu to sezono nekoliko pozen, kajti prišel bo šele 8. januarja. In sicer bo prišel v dvorano društva Postojnska jama takoj po prihodnji društveni seji 8. januarja.

Kaj bo prinesel, bomo pa že videli. Takoj po končani igri bodo člani mladinskega oddelka vpripravljeni igro, po igri pa bodo dobili vsi člani mladinskega oddelka prosto kosilo in nekaj daril. Torej, starši, ne pozabite pripeljati svoje otroke k tej prireditvi 8. januarja.

Med točkami programa in po istem bodo igrali naši mladi muzikanti, ki so tudi člani mladinskega oddelka.

Na tem sestanku bo morda priporočljivo postaviti kandidata ali kandidatke za delegatstvo na mladinski konvenciji. Dosedaj se ni še nobeden prijavil. Za delegatstvo na drugo atletično konferenco pa sta se prijavila že dva kandidata, namreč Edward Mikec in Stanley Progar. Želim obema, da bise jima njuna želja izpolnila in da bi si priborila poletni izlet v zeleno Minnesoto. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 149 JSKJ:

Martin Zagar, tajnik.

Ely, Minn. — Na seji društva Sv. Cirila in Metoda, št. 1 JSKJ, ki se je vršila 11. decembra, je bil za leto 1939 soglasno izvoljen sledeči odbor: Joseph Kovach, predsednik; Joe Shikonija, Sr., podpredsednik; Frank Tomsich, Jr., tajnik; Joseph L. Peschel, zapisnikar; Frank L. Kotzian, blagajnik; Joseph Shikonija, Jr., Matt Banovetz in Louis Zgonc, nadzorniki. Drugi zastopniki so: Za Jugoslovanski narodni dom: Frank L. Kotzian in Jacob Varoga; za združena

mu na roke in da vsaj en tiket vzamemo od vsakega društva, katero ima "show" na rokah, da prodajalca popolnoma praznega ne izpustimo iz hiše. Seveda, to se razume tako, da to se tiče le nas tistih, ki včasih v gledališče hodimo. So drugi, kateri se za gledališče ne zanimajo, in od tistih ne moremo zahtevati, da biv to svrhu tikete kupovali. Ker nas je več, ki prodajamo tikete, je skoro gotovo, da bomo katerega člana izpustili in ga ne bomo obiskali. Tak član, ako se za "show" zanima, naj se oglasi pri tajniku, kjer dobi za enega omejenih dni vstopnico k predstavi, in sicer za 15 centov za popoldne in za 25 centov za zvečer.

Seje našega društva se bodo v bodočem letu vršile v J. N. Domu vsako drugo nedeljo v mesecu in se bodo pričenjale ob 7. uri zvečer. Na letni seji je bil izvoljen ves stari odbor, ki je sestavljen sledeče: Joe L. Champa, predsednik; Stanley Pechaver, podpredsednik; Louis Perushek, tajnik; Joe Pechaver, blagajnik; John Mehle, zapisnikar; Dan Bohinc, Anton Pirsh in Anton Knapp, nadzorniki; Tony Kožar, bolniški nadzornik. Ker se večje število naših članov ne haja izven mesta oziroma na potnih listih, naj jim bo na tem mestu sporočeno, da naše društvo še vedno po malem napreduje. Lani v decembru smo imeli v odraslem oddelku 334 članov, letos pa šteje naš odrasli oddelek 350 članov, mladinski pa 136, skupaj torej 486 članov.

K sklepu voščim vesele božične praznike in srečno novo leto vsemu glavnemu in porotnemu odboru in vsemu ostalemu članstvu J. S. K. Jednote. — Za društvo št. 2 JSKJ:

Louis Perushek, tajnik.

La Salle, Ill. — Članom društva Sv. Barbare, št. 3 JSKJ, posebno oddaljenim, naznanjam, da smo iz naših vrst zopet izgubili sovrstnika, prijatelja in društvenega sobrata. Dne 5. decembra ob 10.30 dopoldne je namreč preminil Matt Besal, član našega društva 37 let. Kadar pride bela žena s svojo pozivnico, ne velja nikako oklevanje, nikak kompromis, nikak odlog. Na sodnjah in drugod se včasih najde usmiljenje, toda smrt usmiljenja ne pozna in ne prizna. Ne smili se ji žrtev, mlada ali stara, in ne gane je jok preostalih.

Pokojni Matt Besal je bil rojen v vasi Toplice, fara šmarjeta pri Novem mestu na Dolenjskem. Sam je večkrat pripovedoval, da v svoji mladosti, ko je bil vojak, je stražil cesarja Franca Jožefa. Zato je tudi pri našem društvu, kjer je bil, kakor že omenjeno, član 37 let, najrajši prevzel posel maršala, da se je po vojaško postavil, kadar smo kod korakali. Bil je tudi večkrat društveni predsednik. Dosegel je lepo starost 79 let. Pokopali smo ga dne 9. decembra iz cerkve sv. Roka na St. Vincent pokopališče. Pokojnik zapušča zeno in sina.

Vsem sobratom, prijateljem in znanecem priporočam pokojnika v blag spomin, njegovi ženi Tereziji in sinu Josephu, pa naj bo izraženo globoko sožalje. To lažita naj se s tem, da ne more nihče uteči usodi. Ko pride naš čas, pojdemo vsi za njim, drug za drugim. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 3 JSKJ:

Anton Kastigar starejši, tajnik.

Pittsburgh, Pa. — Članstvo društva Sv. Stefana, št. 26 JSKJ, in vsi prijatelji bivaajoči v tem okrožju so vlnudno vabljeni, da se udeleže veselice našega društva, katere se bo vršila v Slovenskem domu na 57. in Butler Sts. v ponedeljek 26. decembra zvečer. Posebej so vabljeni, da se te prireditve udeležijo v tej državi bivaajoči glavni uradniki JSKJ, kakor tudi odborniki Zveze pennsylvanskih društev JSKJ. Odbor se bo potrudil, da bodo posetnike kar najbolj po-

stregel. Plesateljine pa bo gotovo zadovoljil T. Sharkyev orkester. Zato, na svidenje v Slovenskem domu v Pittsburghu na večer 26. decembra!

Društva, spadajoča k Zvezi JSKJ društev, opozarjam na veliko kampanjo, ki se bo pričela s 1. januarjem. Ni treba čakati zvezine seje, ampak posamezna društva naj z ozirom na kampanjo tako uredijo svoje smerice, da bodo najbolj odgovarjale njihovim okoliš. Seveda bomo o tem obširnejše razpravljali na zvezini seji, ki se bo vršila proti koncu januarja v Centru, Pa. Vsa društva so prošena, da izvolijo svoje zastopnike in jih pošljejo na tisto važno zborovanje, na katerem se bo skušalo ukreniti kar največ v korist krajevnih društev in Jednote.

K sklepu še enkrat vabim vse člane in druge rojake tega okrožja na Štefanovo veselico na večer 26. decembra. Vsem skupaj tudi želim vesele božične praznike in srečno novo leto.

Joseph Sneler.

Denver, Colo. — Letna seja društva Sv. Jožefa, št. 21 JSKJ, je minila, in na isti je bilo poverjeno vodstvo društva v bodočnosti večinoma starim uradnikom. To se pravi, da se bili v odbor za leto 1939 izvolje- ni, z malimi izjemami, dosednji uradniki. Udeležba na seji je bila nepričakovano številna ter je dokazala, da se članstvo ven- čarje zanima za svoje društvo.

Podpisani se kot tajnik za- hvalim za ponovno soglasno izvolitev, oziroma za zaupanje, katero so mi člani izkazali s ponovno izvolitvijo. Zahvalim se tudi za pribojšek. In, ker mi- slim, da se danes za to leto zadnjikrat oglašam v Novi Dobi, smatram za svojo prijetno dolžnost, da se prav iskreno zahvalim vsem, ki so mi lajšali moje delo s tem, da so točno in ob pravem času plačevali svoje asesmente, da so pomagali pri važnih prireditvah, da so se trudili s pridobivanjem novih članov in da so prihajali na seje ter tam pomagali reševati tekoče probleme. Sploh moram priznati, da je članstvo našega društva skoro stoprocentno lojalno svojem društvu in Jednoti, kar znatno pomaga k lažjemu in boljšemu poslovanju društvenih uradnikov in k napred- ku društva.

Upem, da naše članstvo ohrani tako naklonjenost in lojalnost do društva in Jednote tudi v bodočem letu. Te lastnosti so vedno potrebne in zaželjive, po- etno potrebne pa bodo v letu 1939, ko se bo pričela velika kampanja pridobivanja novih članov kot predhodnica 3. mladinske konvencije in 2. atletične konference pri naši Jednoti. Vsi člani in članice so prošeni, da v tem oziru pomagajo in storijo, kar morejo. Kdor pa tega iz enega ali drugega vzroka ne more, pa sodi, da so tu ali tam dani pogoji za pridobitev novega člana, naj pove društvenim uradnikom, pa bo društveni tajnik ali kateri drugi član društvenega odbora posetil dotično stranko. Ako pojdemo tako drug drugemu na roke, je gotovo, da bomo imeli uspeh in da bo naše društvo tudi v kampanji leta 1939 med prvimi.

K zaključku želim vsem skupaj vesele božične praznike in srečno novo leto. — Za društvo št. 21 JSKJ:

Frank Okoren, tajnik.

Hastings, Colo. — Še nekaj dni in stopili bomo v novo leto, v leto 1939. To leto bo spet leto kampanje, kakor je bilo poročano iz glavnega stana od našega glavnega tajnika Antona Zbaničnika. Kampanja bo trajala šest mesecev, od 1. januarja do 30. junija 1939. To nam daje več časa za kampanjo, kar je vsekakor velika ugodnost. Društva ugodnost, posebno za manjša

društva, je, da so razdeljena na okraje. Na ta način bodo tudi kandidati manjših društev imeli priliko izvolitve za delegata 3. mladinske ali 2. atletične konference JSKJ. V poletni vročini bi si vsak zaželel izleta v zeleno severno Minnesoto, med njene zozde in jezera. Vse to se obeta delegatom na mladinski konvenciji in na atletični konferenci. Poleg tega bodo izvoljeni delegati imeli tudi priliko videti mesto Ely, rojstno mesto naše Jednote, in nedavno zgrajeni glavni urad JSKJ. Tam se bodo potuli kot doma, ker poslopje je lastnina Jednote, torej last nas vseh. Torej, za take mikavnosti se že izplača nekoliko poruditi. Vsa društva JSKJ, ki spadajo v našo federacijo, pa tudi ostala društva JSKJ v državi Coloradu, pozivam, da storijo svoje najboljše v predstoječi kampanji, da bo naša država opet med prvimi, kakor je že bila.

Vsa društva JSKJ v državi Coloradu, ki spadajo v coloradsko federacijo, še enkrat proim, da mi naznajo imena svojih zastopnikov za federacijo in pa koliko članov šteje njihovo društvo v odraslem in mladinskem oddelku. Te podatke bi želel imeti vsaj do zadnjega januarja 1939.

Z zanimanjem čitam članke, ki jih v Novi Dobi priobčuje sobrat Janko N. Rogelj, prvi glavni nadzornik JSKJ, ki se nanašajo na njegov letošnji izlet v njegovo rodno domovino. Nedvomno je tudi njegovo so- progo zanimala dežela, ki je bila rodna domovina njenih staršev. V svoji rojstni vasi se po vsej priliki ni dosti mudil, saj je v roku par tednov obiskal vso Torenjsko, Dolenjsko in tudi tujansko ter oddal mnogo meriških pozdravov tu in tam. Seveda, vsa Slovenija končno ni elika in z avtomobilom se hiro potuje, in kdor potuje z odprtimi očmi in z dovetnim sr- cem, lahko tudi v roku par ted- nov dosti vidi, morda več kot marsikdo drugi v desetletju. Se- eda je pa tudi važno, da zna človek tisto, kar vidi, tuži za- pisati, in sicer pravilno zapisati. Ista stvar se lahko na različne načine opiše; in opis je morda pust in suhoparen, drugi se lepo čita in je zanimiv, vendar sta oba resnična. Zanimivo je nje- govo poročilo o posetu naše Postojne, kjer znajo tako slano zabeliti kosilo, in še bolj slano računati vstopnino v slovečo jamo. Na en način se mi dobro zdi, da ni hotel Lahom plačati zahtevane vstopnine, na drug način je pa škoda, da ni imel prilike videti podzemeljskih čudežev Postojnske jame. Tudi o tistem bi gotovo znal kaj zani- mivega pisati. Vsekakor mislim, da mu gradiva še ni zmanjkalo in da nam tekom zime pove še marsikaj razvedrilnega iz svoje- ga poseta v starem kraju. Člani in nečlani radi čitajo njegove spise.

Gotovo je seveda, da se bo od časa do časa oglašal tudi z agi- tacijskimi članki, kakor se je tekom zadnje kampanje. Ko je bil pred časom poslan po glav- nem odboru kot govornik na prvo redno zborovanje naše fe- deracije, nas je vse navdušil za delo in je tako rekoč preoral ledino v kampanji, ki se je takrat vršila kot predhodnica dru- ge mladinske konvencije. In kot znano, se je naša država prav- častno izkazala ob priliki zad- nje mladinske konvencije. Pri tej priliki naj še omenim, da so stenski kolektariji, ki jih je izdala J. S. K. Jednota za leto 1939, zelo lepi. Mlada deklica v slovenski narodni noši tvori tako ljubko sliko kot jo je težko kje najti. Poleg tega pa spominja nas starejše na naše rodne kraje in kaže naši tu rojeni mladini, kako lepa je slovenska narodna noša, posebno če v njej nastopi lepa mala deklica. Čestitam ti- stemu, ki je tako lep in prime- Dalje na 7. str.

"NOVA DOBA"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SKEDO

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 70c letno; za nečlane \$1.50; za tuzemstvo \$2

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$72 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA 6233 St. Clair Ave. Cleveland O

VOL. XIV NO. 50

SONČNA STRAN

Na svetu je vedno bilo in je tudi danes toliko vzrokov za pritožbe, jadikovanja in žalovanja, da bi bilo človeštvo že davno v solzah utonilo, če bi nam narava ne bila dala večno živga hrepenenja po razvedrilu, veselju in sploh po sončnih straneh življenja. Zahteve narave so najvišje postavle in, kdor te postavle krši, bo brezpogojno kaznovan, prej ali slej. Če torej iz posledic sklepamo na vzrok, bomo prišli do prepričanja, da narava zahteva od nas sončno razpoloženje. Prevelika žalost ali pretirana skrb slabi naše zdravje in nam krajša življenje, medtem ko je sončno razpoloženje najboljša tonika za ohranitev zdravja in najboljše zdravilo pri zdravljenju večine bolezni. To so že nešteto izjavili ali potrdili odlični zdravniki.

Res je, da vsak izmed nas pogostoma pride v položaje in razmere, v katerih se pri najboljši volji ne more smejati. Na drugo stran je pa spet res, da se premnogokrat sami sebi preveč smilimo, da umetno povečujemo in v mislih podaljšujemo naše neprijetne ter jokavo iščemo simpatije. Mnogo bolje bi bilo, če bi pospremali tiste, ki tudi v najtežjih položajih obdržijo vsaj nekoliko sončnega razpoloženja, ki skušajo vse vzeti od svetle ali celo sive strani, in, ki pred vsem ne marajo drugim kvariti dobrega razpoloženja z jadikovanjem.

Največje zadoščenje v življenju človeka je gotovo zavest, da je po svojih zmognostih in danih prilikah prispeval k blagostanju in sreči človeštva. Morda je krog, katerega doseže to njegovo prizadevanje, omejen le na njegovo družino in na nekaj najbližjih prijateljev, morda obsega velike in številne skupine. Temeljno to ne dela razlike. V blagostanju in sreči drugih, posebno če sodimo, da smo k tem tudi mi nekoliko pripomogli, je tudi naše zadovoljstvo in naša sreča.

Načini našega prispevanja k splošnemu blagostanju in sreči so različni in našemu položaju primerno omejeni. Nekateri so v takem položaju, da morejo materialno pomagati svojim bližnjim, ki so v potrebi. Nekateri morejo na podlagi svojega znanja in svojih izkušenj pomagati širokim ljudskim slojem s poukom in informacijami o pravilnem reševanju gospodarskih in političnih problemov. Nekateri pomagajo k lepoti človeškega življenja z razvedrilnimi spisi, z godbo, s pesmijo itd. Človeško življenje ima mnogo zahtev, zato so načini prispevanja k sreči človeške družbe nešteto. In, kakor že omenjeno, zavest, da smo po naših zmognostih in prilikah prispevali k sreči človeštva, je naša največja sreča.

Eden prvih predpogojev za srečo in lepoto življenja pa je nedvomno sončno razpoloženje. Kdor tako razpoloženje troši v brazde življenja, je dober človek. Prijazna bodrilna beseda, iskren pogled, nasmejan obraz in poudarjanje dobrin, ki jih imamo, so tista božanska zrna, iz katerih kali in cvete sončno razpoloženje. In smeh je tista božanska duševna pijača, ki nas vedno razvedri, pa nikoli ne upijani. Kdo še ni poskusil, kako vedrega, lahkega in zdravega se počuti človek, ki se je v prijetni družbi veselo in neženirano nasmejal! Veliki ameriški predsednik Abraham Lincoln, ki je bil zelo resen človek in ki je tekom svojega predsednikovanja moral reševati izredno resne in težke probleme, je v družbi zelo rad poslušal in pripovedoval smešnice. Naš največji slovenski pesnik Oton Župančič, ki je eden najbolj resnih in globokih mislecev današnjega časa, je pred nekaj leti v članku, ki je bil priobčen v "Ljubljanskem Zvonu", izrazil iskreno občudovanje, da je na Slovenskem smeh umrl. In v sličnem smislu bi se moglo navesti še marsikatero drugo avtoriteto.

Lahko je človek zakopan v bogastvo do ušes in ima na razpolago vse moderne udobnosti, toda če se ne more od srca nasmejati, je revež. Na drugi strani pa je zavida nja vreden skromen delavec, ki po dovršenem delu v krogu svoje družine ali prijateljev najde vzrok in priliko za dobrovoljen smeh.

Smeh je nalezljiv, kakor je nalezljiva slaba volja. Ena sama sončno razpoložena oseba lahko spravi v dobro voljo veliko družbo, nasprotno pa en sam pustež, ki ne vidi ali ne ve videti nič lepega in vselega na svetu, pokvari razpoloženje vse družbe, v katero ga slaba sreča prinese. Prav je seveda, da vidimo tudi temne oblake na nebu in kotanje na poti življenja, da se vemo nevarnosti izogibati, toda vedno brenkanje na jokavo struno je nesmiselno. Optimist vidi poleg temnih senc sončni sij v podvojeni lepoti in poleg kotanjaste poti gladko cesto v tem večji perfektnosti.

Narodi, ki še niso izgubili smisla za smeh, dokazujejo s tem, da so mladi, polni življenja in zaupajoči v svojo moč. In, kar velja za narode v velikem, velja za manjše

Anton J. Terbovec:

Po sledu sončnih rož

Sončne rože imam že od nekdaj rad, ker so tako nasmejane in odkritosrčni obrazov. Ljubim jih menda tudi zato, ker eveto sredi visokega poletja, ko je sonce na višini svoje moči in slave in ko visoka pesem poletnega optimizma odmeva od vsepovsod. In končno mi sončne rože ugajajo tudi zato, ker so nekak simbol Amerike in ameriškega ljudstva. Preprosto lepe so, brez prefinjenih gosposkih, prilagodijo se vsaki klimi in vsakim življenjskim prilikam, izhajajo z vsako družbo in z njihovih jasnih obrazov se zrcali tista prostodušnost in tisti optimizem, ki sta značilna za Američane. Nikake hinavščine, nikakega klanjanja, ampak sama čista in odločna volja do življenja, okopana v tipičnem ameriškem optimizmu. Razlika med sončnimi rožami, ki rasto kulture, po poljih in vrtovih, in drugimi, ki rasto divje po praznih stavbiščih, ob potih ali kraj železniških prog, je primeroma mala. Večja ali manjša "prosperiteta" se sicer izraža v bujnosti listja, v visokosti stebelovja in v velikosti cvetja, to je pa tudi vse. V splošnem pa obdrži sončna roža svoje najbolj tipične znake in lastnosti brez ozira kje v tej širni deželi si dela eksistenco. Prav kakor Američan ostane zvest svojemu tipu, brez ozira če živi v New Yorku, v Seattlu, v New Orleansu ali v Denverju.

Nikoli se pa nisem tako temeljito prepiral, da je sončna roža res vseameriška cvetlica, kot pretežno poletje, ko sem v Minnesoti potoval proti zapadu. Že v Duluthu sem opazil njihove nasmejane zlate obraze ob železniški progi. Potem pa se je vlekel spalir sončnih rož ob vsej dolgi železniški progi preko zapadne Minnesote, North Dakote, Montane, Idahe in Washingtona prav do pacifične obale. Tik ob železniški progi, po železniških naspih, po bližnjih travnikih in poljih, povsod so nas pozdravljale divje sončne rože. Nadmorska višina železniške proge se menjava in z višino se spreminja rastlinstvo ob progi, toda sončne rože so doma povsod, tako ob žitnih poljih North Dakote kot v strmih gorovju Montane ali v mehkih ozračju pacifične obale. Ponekod so večje, ponekod manjše, kakršni so pač življenjski pogoji, toda zlati obrazi njihovih cvetličastih rož so povsod enako optimistični in nasmejani, povsod obrnjeni proti soncu. Ta prijazna cvetličasta družba nas je spremljala tudi preko držav Oregon, Utah, Wyoming in Colorado.

V lepem mestu Colorado Springs sem se ustavil za nekaj ur, da se po mnogih letih spet enkrat naužijem čudovitih naravnih krasot tiste okolice. Moje počitnice so se bližale koncu in moral sem hiteti. Poslužil sem se torej ene izmed tistih "sightseeing" tur, na katerih se turistom v primeroma kratkem času razkaže več ali manj zanimivosti mesta in okolice. Po skupine in posameznike v malem. Amerika se še smeje, kar dokazuje, da je mlada, močna in v sebe zaupajoča; tudi mi ameriški Slovenci, ki smo del nje, se smejemo z njo. In dokler se bomo z njo smejali, bomo dokazovali, da smo duševno mladi, življenja polni in zaupajoči v našo moč. Če enkrat umrjeta naš smeh in naša pesem, bomo umrli tudi mi.

Naša J. S. K. Jednota želi imeti zdrave in dolgo živeče člane. To je v njenem interesu prav tako kot je v interesu vsakega posameznika. Zdravja pa ne pospešuje in življenja ne podaljšuje jokavost, jadikovanje in obupovanje, ampak sončno razpoloženje. Novih članov tudi ne bomo pridobili z golimami pelinovec, ampak z iskrenimi časi duševne vedrine in dobre volje.

V tej sezoni se mnogo govori o dobri volji. Bodimo torej tudi mi apostoli dobre volje in trosimo jo povsod, kjerkoli nam je mogoče. S tem bomo najlepše proslavili božično sezono, najlepše zaključili leto in napisali najbolj sončno spričevalo naši Jednoti. In v novo leto bomo stopili z nasmejanimi obrazi, ožarjenimi od mladega sonca, ki se že vrača k nam iz palmovih gajev juga.

setiti sem želel mestice Manitou, ki je stisnjeno v romantičnem gorskem kenjonu in slovi posebno zaradi svojih mineralnih vrelcev, in naravni park Garden of the Gods, kjer je narava izoblikovala fantastične skalne tvorbe. Videl sem tiste lepote in zanimivosti že pred leti, pa sem jih želel videti ponovno. Nekateri hodijo gledat stari kraj, mene pa vleče na zapad. Pač vsak po svoje.

Družba, ki se bavi s temi izletniškimi turami, ima praktičen sistem, da potom uslužnega in inteligentnega šoferja vse potnike, ki pridejo na isto vozilo, medsebojno predstavi. V našem avtomobilu smo bili samo štirje: dve dami tako zvanih najlepših let, mlad šofer visokolete, ki si je s šoferskim delom hotel nekaj prislužiti tekom počitnic, in moja malenkost. Šofer nas je medsebojno predstavil in mi smo to predstavljanje spoštljivo na znanje vzeli z običajno frazo "How do you do!" Fraza sama na sebi sicer nič ne pomeni, vendar omogoči priliko za razgovor, in za to se gre. Tudi ni važno, da si pri takem predstavljanju malokdo zapomni imena predstavljenih. Glavno je, da se formalnosti zadosti in da se lahko začne neženiran razgovor.

Turisti so po navadi prostodušni in radi govorijo. Tako se tudi mi nismo dolgočasil. Šofer mora seveda imeti v malem mezinu vse, kar bi moglo potnike zanimati, pa kaže in opisuje razne posebnosti, mimo katerih se družba vozi in odgovarja na vprašanja. Tu in tam potniki tudi lahko izstopijo, si malo ogledajo okolico in vzamejo fotografije, če jih veseli.

Moji sopotniki sta bili učiteljci, kakor sem povzel iz njunega pogovora, obe čvrsti, zagoreli devotki, že tako zvanih bolj pametnih let, vendar še precej na višku odličnih mičnosti svojega spola. Seveda, po mojem mnenju je fraza, ki dostikrat nič ne pomeni. To sodim po sebi. Pa tudi moji sopotnici omenjene fraze nista preveč resno jemali. Obe sta bili živahni družabnici, ena brunetka, druga blondinka, and not hard to look at.

Na nekem postajališču za sne-manje slik si je plavalasa sopotnica utrgala ob poti evet divje sončne rože in si ga je zataknila v gumbnico svoje obleke. V "Vrtu bogov" smo se ustavili na raznih krajih in ob-čudovali skalne formacije, ki sliči-jo živalskim figuram, velikim gobam, stolpom itd. Nekateri tvorbe zelo točno odgovarjajo označbam, katere so jim bledeolični nadeli, pri drugih pa je treba rabiti precej domišljije. V nekem primeru si nekateri turisti predstavljajo leva, drugi pa Indijanca. Je pri- bližno nekaj takega kot so slike gotovih ultramodernih slikarjev, pri katerih ne veš, če predstavljajo skledo kaše ali sončni vzhod. Barva teh skalnih tvor- b je različna, okolica je čudno

grčasta in rastlinstvo napol pušavsko. Vse skupaj je neka-ka pravilnica pokrajina.

Moji sopotniki sta tudi pridno fotografirali. Pod formacijo "poljublajočih se kamel" je sopotnica s sončno rožo v gumbnici želela vzeti na fotografijo tudi vso našo slavno trojico in je naprosila šoferja, da je prevzel posel fotografa, kar je seveda rad storil. Za to priliko nas je razvrstila ob skupini evet- tečih divjih sončnih rož in po- jasnila, da ima tudi na slikah rada sončne rože, ki jo spomi- njajo njene domovinske države Kansasa.

Potem smo se odpeljali v sli- kovito mestice Manitou, ki je zgrajeno skoraj ob vходу v Vrt bogov. Tam nam je šofer na- znanil 20 minut odmora, da se lahko malo razhodimo, napiše- mo kako kartico in pokusimo mineralno vodo, ki tam izvira. Po par minutah sva se s sopot- nico s sončno rožo šela pri vrelcu naravne sodavice in si hitela polniti papirnati čaši z vodo, ki baje pomaga za ducat različnih betežnosti. Pri tem sem v nekaki nepremišljeni razgira- nosti dvignil z vodo napolnjeno čašo proti tovarišici in izbleknil: "Na zdravje!" Dama me prese- nečeno pogleda, nato pa hitro in gladko ponovi za menoj: "Na zdravje!" Takoj nato pa dostavi vprašanje: "Are you a Slo- vene?"

Presenečen sem potrdil, na- kar mi je tudi ona priznala, da so bili njeni starši Slovenci in da še razume nekatere sloven- ske besede, govoriti pa ne more več, ker že vrsto let slušuje v zapadnem delu Kansasa, kjer ni Slovencev, vsaj kolikor je njej znano. Ko je vprašala, kje je bila rojena, odvrne, da v bližini Pittsburga, Kansas.

"V kateri naselbini?" poizve- dum dalje. "Oh, tega vi ne boste vedeli", odvrne z nasme- hom, "ker tistega mesta ni več. Mestce se je imenovalo Stone City."

Povem ji, da sem večkrat po- toval tam okoli in da sem bil tudi v naselbini Stone City, ki je še stala, pa tudi enkrat po- zneje, ko so se bile že vse hiše, razen ene, preselile drugam ter je na njih mestih rastle pšeni- ca in koruza.

V nadaljnjem pogovoru sem izvedel, da so njeni starši že pomrli in da že dolgo ni bila v bližini njenega rodnega kraja, da ga pa še pojde katerikrat pogledat, čeprav prostor njenih mladinskih let zaraščata pšeni- ca in koruza. Koliko čas mine- ralne vode sva pri teh pogovo- rih popila, ne vem povedati, vem le, da je čas tekel hitreje od vode. Ko sem izrazil željo, da bi rad dobil en odtis foto- grafije, ki je bila vzeta "pod kamelami" v Vrtu bogov, sta se že približala šofer in druga so- potnica, in moja tako nenadno najdena slovenska sončna roža iz Kansasa mi je še komaj mo- gla reči, da si bova izmenjala naslova, ko pridemo na turistič- no postajo v Colorado Springs.

Po tem pogovoru in obljubi slike in naslova sem si začel domišljati, da so tiste procesije sončnih rož, ki so me vodile in pozdravljale vse od Dulutha do Seattla in od tam do Colorado Springsa, vendar nekaj pomeni- le, in sicer da so me privedle do prijateljske naklonjenosti kar upoštevanja vredne sončne rože v Vrtu bogov. Pa sem se motil. Vse skupaj ni nič po- menilo.

Ko smo se vozili proti Colo- rado Springsu, je druga sopot- nica pričela tožiti, da jo glava boli, in komaj smo dobro pri- vozili v mesto, se ji je ulila kri iz nosa. To se pripeti marsiko- mu, ki pride prvič na visok zrak tistih gorskih krajev, pa običajno ni nič nevarnega. Vse kakor je moja kansaska znan- kašala tovarišici ustaviti hudo- urnik krvi z vsemi robei, ki se bili na razpolago. Šofer pa je pogladno vozilo, da smo se že po

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR:

a) Izvrševalni osek:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, Box 105, Unity, Pa.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4759 Pearl St., Denver, Colo.

Cetrti podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleve- land, Ohio.

Tajnik: ANTON ZBASNIK, Ely, Minn.
Pomočni tajnik: FRANK TOMSICH, JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. AROH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Penna.

Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

b) Nadzorni osek:

Predsednik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, Ohio.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6208 Schade Ave., Cleveland, Ohio.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1312 N. Center St., Joliet, Illinois.
3. nadzornik: MATT ANZELCO, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUTTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIČEK, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE SVETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 264 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotno uradno glasila.

NOVA DOBA, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

Vse stvari, tiskajoče se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, jemarne pošiljajo pa na glavnega blagajnika. Vse pritožbe in priave naj se na- loži na predsednika porotnega odbora. Predaje za sprejem novih članov, pro- je za stavljanje savarovalnice in bolnišnice sprejema naj se pošiljajo na vr- hovnega zdravnika.

Dopolni društvena nasnanila, oglaš. naročnina nečlanov in izpremenje na- slovov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovanska sa- varovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki veči slovenski naselbini v Ameriki, in kdor hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lokalnega društva ali pa naj piše na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani beloga plemena, neozirajo se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od štiri do sedem let, leta in ostaneta lahko v mladinskem oddelku do 18. leta. Prispevanja na obo oddelka je prostoj. Premembene smala nad \$1,000,000.00. Solventnost Jednote smala 115.85%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLJENE ČLANE ODRAŠLEGA IN MLA- DINSKEGA ODDDELKA DAJE J.S.K. JEDNOTA NAGRADE V GOTOVINI.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka so predlagatelj deležni sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.25 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$2.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrade.

Za novopridobljene člane mladinskega oddelka pa so pred- lagatelj deležni sledečih nagrad:

za člana starega načrta "JA" — \$0.50;
za člana načrta "JB" — \$2.00;
za člana novega načrta "JC", s \$500.00 zavarovalnine — \$2.00;
za člana novega načrta "JC" s \$1,000.00 zavarovalnine — \$3.00.

Vse te nagrade so izplačljive šele potem, ko so bili za nove člane plačani trije mesečni asesmenti.

par minutah ustavili pred hote- lom, kjer sta dami stanovali.

Kansaska sončna roža je v tej zmedu popolnoma pozabila na najin dogovor o naslovih, ko je s šoferjem vred spremila kr- vavečo damo v hotel. V naglici mi je vrgla cvet sončne rože in odhitela po svojem samaritan- skem poslu. Jaz pa sem ostal sam v avtomobilu. Ko se je vrnil šofer, me je odpeljal na postajo in četrte ure pozneje sem se že vozil z vlakom proti Den- verju.

Da-li mi je kaj pomagala ti- sta na vse načine zdravilna mi- neralna voda manitovskega vrel- ca, ne vem povedati; vem le, da mi ni škodovala. Vsekakor pa bi jo še kdaj rad pil, dasi ni najboljšeга okusa, že zaradi spominov. Lepi spomini lepšajo življenje, in to je nekaj, česar se ne more kupiti za noben de- nar.

Tudi o sončnih rožah večkrat sanjam zdaj v tej pusti zimski sezoni, ko nam tako manjka sonca in nasmejanih obrazov. Celo žarno rdeče božične poin- setije me spominjajo sončnih rož. Predstavljam si, da so bile tudi poinsetije prvotno zlato ru- mene in so zardele zato, ker so si v cvetlični razigranosti napi- vale z božansko mineralno vodo Vrtu bogov. Na zdravje!

VSAK PO SVOJE

Nadaljevanje s 1. strani

Canada. To ni čudno, precej čudno pa je, da se vsak vrne s plenom. Nam plebejcem se pri- tem vsiljujejo vprašanja, da-li so pennsylvanska in canadaska lovisha res tako na gosto obljub- skala tovarišici ustaviti hudo- urnik krvi z vsemi robei, ki se bili na razpolago. Šofer pa je pogladno vozilo, da smo se že po

srnjakov. Največja sreča pri- tem je, da mrtvi srnjaki ne mo- rejo povedati, koliko gospodar-jev so izmenjali na svoji zadnji poti. Prav za prav pa je to sr- njakom vseeno in nam tudi.

Kadar nimamo česa drugega govoriti, govorimo o vremenu. Vreme je zelo hvaležen predmet, prvič zato, ker je vedno pri ro- kah, drugič pa zato, ker ga sme brez skrbi vsak hvaliti ali pa kritizirati do mile volje. Debatata ali kritika o vremenu tudi v de- želah z diktaturo ni prepoveda- na. V starokrajških listih vidi- mo dele najrazličnejših člankov zaplenjene, vremenska poročila pa niso nikdar cenzurirana.

Vreme gospodari svojo pot brez ozira na reveže, bogatine, znanstvenike, politike ali dikta- torje. Vsem se enako smeje ali vsem enako nagaja. Vremenu je vseeno, če ga hvalimo ali graja- mo. Iz isto brezbriznostjo pre- vzame odgovornost za bogato le- tino, za okusno sadje in za slad- ko vino, kot za revščino, jesih, črvice hruške, pokvarjene kloba- se, nahod, revmatizem in kurje oči.

Dalje, kar pomislimo, komu bi tako brezskrbno naprtili od- govornost za slabo udeležbo na društvenih sejah, piknikih, ples- nih veselicah, predavanjih in koncertih, če ne bi imeli vreme- na! Nad kom bi se hudovali po- raženi kandidati, če ne bi bilo slabega vremena, ki njihovim pristašem prepreči pot na voli- šče! Komu naj bi gospodje voj- skinih trum v Španiji ali na Ki- tajske obesili poraze, če ne bi bilo vremena!

In končno, s čim naj bi ured- nik, še ves zmešan od tistih lepih dopisov o letnih sejah, danes za- ključil to kolono, če ne bi bilo vremena!

A. J. T.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

This Year's Celebration a Complete Success

This year our Union celebrated its 40th anniversary. Never before has our Union witnessed such wide and gigantic celebrations as it did on its 40th anniversary, and never before did it see such a large number of its own members and others in attendance as it did at this year's celebrations. Almost every lodge observed this year's anniversary in one form or another. Picnics were held in some settlements, dances, banquets and the like in others. I maintain that between 75 and 100 thousand members and other individuals attended these celebrations. In Ely, Minnesota alone over 3,000 people were present at the celebration.

And what does this mean? It means that our Union is established as a permanent institution not only among its members, but also among the non-members; it means that our Union has ascended higher the ladder of outstanding fraternalism. It means that the reputation of the SSCU is growing higher in the public's esteem, that its name commands respect, and that its noble and honest endeavors are approved and accepted everywhere. The large attendance of non-members, most of whom consisted of young men and young women, may be considered as proof that they are interested in our Organization, and that sooner or later they will become members of our Union.

Credit for the large attendance of non-members at our celebrations first must be ascribed to the American-born youth. No longer can we label this youth merely as boys and girls, for among them are many who have matured into men and women, and who in experience, ability and consciousness of national affairs transcend many of us in this respect who emigrated from the old country. These boys and girls no longer belong to the careless and unconcerned, a group which we formerly feared would never be capable to take over and maintain what they would inherit from us; these boys and girls are no longer those in whom we felt a doubt that they would be sufficiently interested to continue the successful work begun by our Union forty years ago. These are men and women, who take life in earnest, who see in themselves the strength needed by our Union for its progress and existence, men and women who in full measure are conscious of their duties to their Union.

I have noticed a marvellous change in our youth ever since I left Pittsburgh some seven years ago to take over the office of supreme secretary. This year I had the opportunity to observe closely the change when I visited some of our settlements where our lodges celebrated the Union's 40th anniversary. My first visit was in Cleveland during the latter part of April. Here I attended the annual SSCU bowling tournament, where over 1,000 members and other interested individuals were in attendance. The tournament was conducted in fine order and the participants consisted mostly of American-born boys and girls. Their spirits were high, and friendliness and goodwill were written all over their faces. Present among them was a justifiable pride in the realization that they were members of a sound and strong Slovene fraternal benefit organization. At the conclusion of the bowling tournament, the 40th SSCU anniversary banquet followed in the Slovene National Home, where some 300 guests were present. The whole banquet was in charge of the younger element: Seating arrangement, kitchen preparation, serving on tables, and in fact all the details necessary in connection with a banquet were executed in excellent fashion. Truly, the whole arrangement pleased me a great deal, and pleased also were the mothers and fathers in attendance who followed proudly each move made by the juniors.

From Cleveland I went to Barborton, where I attended the meeting of lodge No. 44. First supreme trustee Janko N. Rogelj accompanied me. The meeting was well attended and at least half of those present consisted of boys and girls born in this country. This is proof that they are interested in the Organization for those who attend the lodge meetings have the Organization at heart.

From Barborton I travelled to Conemaugh, Pa. where I had a conference with the officers and members of lodges from Johnstown, Conemaugh and the nearby communities. Young and old were represented at the conference, and Bro. Turk's private orchestra played for us. This orchestra, the creation of Bro. Turk, secretary of lodge No. 36 and recording secretary of the 15th regular convention, consisted of his two sons Robert and Thomas, both still members of the juvenile department and himself. Robert was a delegate to the 2d juvenile convention. This was excellent entertainment. I do not wonder at all if Bro. Turk prefers to stay at home, for his two sons can provide entertainment unexcelled elsewhere.

After the conference in Conemaugh, Pa. there followed an assembly of lodges from Export, Delmont, Greensburg and elsewhere, held in the Slovene hall in White Valley. At least 500 individuals were present at the meeting, most of whom consisted of youth. Majority of those present were members of our Union who responded to the invitation to attend the meeting. Years ago it would have been impossible to round up a dozen.

Lodge No. 66 of Joliet and lodge No. 92 of Rockdale paid a high tribute to the Union and to their community as well, when they combined their efforts to celebrate the SSCU's fortieth anniversary. This affair, too, shone with brilliancy of execution, and there I also had the good fortune to mingle with many of our older roots who form the mighty pillars of our Union in that locality; and there, too, I met a nice group of young people inspired with the spirit of SSCU who co-operate with their elders in the Union's endeavors, and who indicated that they are able and competent to take over the local reins when the time comes.

The meeting in the Slovene Home in Pittsburgh, where a dance was held in the evening sponsored by the Western Pennsylvania Federation of SSCU lodges, was also well attended. There, too, the youth was well represented. The same holds good

Cardinals News

Struthers, O. — The following officers were elected for the year 1939: Frank E. Glavic, pres.; Joseph A. Zlogar, vice-pres.; Edward T. Glavic, 26 Prospect St., sec'y; Amelia F. Slabe, rec. sec'y; Emil Mikolich, treas.; trustees: Ann Glavic, chairman, Stanley Pogacnik and Pete DeLost; Stanley Pogacnik, athletic supervisor. Officers for 1938 executed a splendid job in keeping the lodge active and progressive, and we know that our new officers will keep up the good work. Incidentally, our lodge will meet every second Friday of the month at the home of John Pogacnik, 32 Grace St.

Cardinals will hold a dance on Jan. 14, 1939 at the Croatian Hall, 199 Lowellville Rd. We extend a cordial invitation to all lodges far and near to attend this gala affair. If you have never attended any of our dances, now is your chance and I am sure you will attend many more. Plenty of good music for both old and young will be on hand. Joe Umek and his Rhythm Kings of Niles, O. will provide the music. We'll be looking for you on Jan. 14.

Our demons of the bowling alleys are at it again. They sure are showing plenty of power, burning the ball right down the old valley. Keep up the high scoring men and you will have nothing to worry about.

May all the members enjoy a very Merry Christmas and a Happy New Year, and may the year 1939 bring prosperity and success to the SSCU.

Steve R. Millison
No. 229, SSCU

for Lorain, O. where I attended the meeting of the Ohio federation and where were present an appreciable number of American-born representatives and others. Likewise I also found the youth in Denver, Colo. very much interested in our Organization, although, unfortunately, I arrived at a time when this section was visited by a flood. Almost everyone was forced to remain indoors, and visits from neighboring settlements almost prohibitive. However, in spite of the huge floods, the following came to the celebration: Secretary of the Colorado SSCU federation, Bro. Lipek and family, Sis. Mary Kerzishnik with her son and daughter from Rock Springs, Wyo., and Mrs. Angela Pishler, widow of former supreme secretary Josip Pishler, now deceased, from the same section. Acknowledgement must be made of anyone who dared to leave his home in such weather.

I am sure that other supreme officers who visited various settlements enjoyed the same experiences as I did. I am sure they noticed the improved condition prevalent among our youth, and it is well that we are so informed. The money appropriated by the supreme board for travel of its officers to various lodge celebrations was a good investment, and one that will yield many benefits to the Union. It is essential that the directors of our Union become conscious and informed of the sentiment prevalent among the young and senior members, for only in this way can we hope to keep on the right side of the road to guide the Union to greater progress.

This year's celebration of our Union's 40th anniversary was also observed by contributions and chronicles published weekly in the Nova Doba. Many wrote, young and old, some less, some more. Every edition of Nova Doba for this year could be considered a jubilee edition, for in each issue contributors referred to the Union's anniversary.

Thus, these are proofs that our Union is very much alive and deserving of recognition and acknowledgement everywhere within its jurisdiction. All this prompts me to be optimistic towards the mammoth membership campaign, which will have its beginning immediately after the first of the year. This year we distinguished ourselves more with the anniversary celebrations than we did with enrollment of new members. But beginning with January 1, 1939 we shall go to work again. We displayed our goods for one whole year; after January 1st we shall commence to sell it. We are in a position to offer to prospective members the best and most popular policies or certificates, for either death or other benefits. The solvency of our Union and 40 years of fair business dealing guarantees each prospective member much in fraternal insurance. We shall not confine our energies only to Slovenes, or Slavs; we shall mingle with other nationalities of the Caucasian race; people who are honest and with good character, who believe in the principle of fraternalism. Our doors, too, are open to them, for we welcome everyone who is prepared to do some good for those dear to him.

I wish a very Merry Christmas and a Happy New Year to all members of the SSCU.

ANTON ZBASNIK, Supreme Secretary, SSCU.

BRIEFS

All children of Center, Pa. are invited to attend the Christmas party, sponsored by the Center Slovene Home, on Christmas Day. All children are invited whether or not they are members of a fraternal organization, for Santa Claus will be on hand to distribute gifts to all on hand. A program of entertainment is also scheduled, starting at two p.m., which will include songs and plays given by children; and at seven p.m. a dance for adults.

Anton Zakrajsek of the Cleveland Zakrajsek Funeral Parlor on St. Clair Ave. successfully passed the examination for embalmers held in Columbus, O. on Nov. 15 and 16. The examinations are prepared by the Board of Embalmers and Funeral Directors of Ohio. Only seven from Cleveland passed the examination. Anton is the son of Mr. and Mrs. Frank Zakrajsek and is a member of the Cleveland George Washington lodge, No. 180, SSCU. Last March Mr. Anton Zakrajsek passed the examination for funeral director, and now holds licenses as embalmer and funeral director.

Two SSCU members from Falls Creek, Pa. visited the Nova Doba office last week: Mr. Louis Slak and his daughter Miss Frances G. Slak, both members of lodge 13, SSCU. The two attended the funeral of Mr. Slak's brother Anton in Cleveland. Miss Slak attended as delegate the first SSCU juvenile convention.

(Continued on page 6)

Not So Little Stan

Cleveland, O. — He may label himself Little Stan, but not little rather large, when it comes to offering his co-operation in aiding the SSCU in its manifold activities; presently, the third juvenile convention and second athletic conference sessions, to take place in Ely, Minn. on Aug. 4, 5 and 6, 1939.

To us, the younger members, the SSCU is offering a golden opportunity to carry on the successful work begun by our elders. It is up to us to forge ahead and strive to make it the largest fraternal organization in existence.

Therefore, English-speaking members, let us get together and give a big push in this membership drive to make it the greatest ever in the annals of our splendid SSCU. It was my good fortune to be the first candidate enrolled for delegate to the second athletic conference. I hope to see many, a great many more enter the contest, so that in Ely, Minn. next August we shall take the advantage of a lifetime to make acquaintances as delegates.

John F. Kardell,
Pres., No. 180, SSCU

Lodge 2

Ely, Minn. — All members of lodge "Sv. Srca Jezusa", No. 2, SSCU who have their children enrolled in the juvenile department of this lodge, are hereby notified that the lodge decided to present Christmas gifts to these children. However, since the children at this time receive lots of candy, the lodge will present them with cash. Last year each child was given 15 cents, and most of the children were happy to receive it. This year the lodge will present each member of the juvenile department with 25 cents. This gift in cash will be distributed by the secretary at his home all day Saturday, Dec. 24, from 8 a.m. until 9 p.m. Parents are requested to send the children alone for these gifts, if they are big enough to go unescorted. Reason for this request is to impress upon the children that the gift comes from the lodge, and with the hope that they will think of their branch more highly.

I want to announce further that our lodge is sponsoring the movie shown in the State Theatre on Friday and Saturday, February 10 and 11. Tickets will be sold house to house, and all members are requested to help us. Fifty percent of the profits will go into the lodge treasury. Tickets may be obtained at the home of the secretary for 15 cents in the afternoon and 25 cents in the evening.

Meetings for the future will be held every second Sunday of the month starting at 7 p.m. For the benefit of several out-of-town members, I want to inform them that our lodge continues to progress. Last year in December we had 334 members in the adult department; this year, 350, and 136 in the juvenile department for a total of 486 members.

I wish a Merry Christmas and a Happy New Year to the supreme and judiciary board and to the entire membership of the SSCU.

Louis Perushek, Sec'y.

Attention, Lodge Secretaries!

VERY IMPORTANT!

Official notice is given herewith that from the date hereof medical examination of applicants for membership in our juvenile department will be required only in the States of New York, Ohio and Idaho.

In all other states a medical examination of such applicants will NOT BE REQUIRED.

THIS MEANS THAT IN THE STATE OF MINNESOTA, TOO, APPLICANTS FOR MEMBERSHIP IN OUR JUVENILE BRANCH WILL BE EXEMPT FROM MEDICAL EXAMINATION.

It will be a condition, however, that all applicants who shall be exempt from a medical examination be visited by an officer of the lodge before he or she may be accepted into the lodge. Such officer should subscribe his or her name to the application as a witness to the signature of the person signing the application.

In making out applications for membership in the juvenile branch, the subordinate secretaries should use ONLY the new forms which are known as "Form 2" and all answers to the questions contained on the application should be correct and if possible in English. Do not forget to complete the certificate of the lodge which appears on the back of the application.

ANTON ZBASNIK, Secretary.

Merry Christmas!

By Little Stan

Ely, Minn. — The Yuletide season is upon us. Streets in this city of over 6,500 good citizens are gaily bedecked in the colorful regalia that only Christmas can bring. Homes and business establishments have been touched up with excellent lighting facilities, lending more spirit to the season.

It seems as though Little Stan left a cigarette burning, — so to speak, and forgot that time waits for no man. Because, it seemed only yesterday that he saw that notice in the newspapers calling attention to the fact that it was only 30 days before Christmas. With the day swiftly approaching, he suddenly awoke to the fact that he would certainly have to do his shopping right away — or else! Last week's issue of the Nova Doba showed that juvenile pals are not forgetting to write nice articles in our paper. There were very many, and the editor's note explained that there wasn't room for them all, that the rest would be included in the next week's issue. That's the real SSCU spirit pals. Let's just keep flooding Bro. Kolar's desk with loads of articles for next month's issue.

And what stirred up the innermost feeling in Little Stan was to see how many of our lodge members — both in the juvenile and adult department came through with special messages for our pal, Johnny English at Mercy Hospital. Bro. Johnny will certainly feel swell when he reads all these nice messages, knowing that his friends did not forget him!

From all parts of the country they will come — all roads leading to the same direction — Home! Families are getting

ready for this fine home-coming get-together. Such a pleasant gathering — one that has been looked forward to the entire year.

Fraternal lodges are having their annual meetings, officers are being elected. At Sacred Heart of Jesus Lodge, No. 2, elections also took place at their last meeting. Bro. Joseph L. Champa was re-elected president for his 14th consecutive year. Little Stan, vice president; Louis Perushek, secretary; John Mehle, recording secretary; Joseph Pechaver, treasurer; Dan Bohine, chairman of the board of trustees; Anton Pirsh, and Anton Knapp, trustees. Veterans all. Our meetings during the past year were held at 4 p.m. the second Sunday of each month in the National Home. Beginning the second Sunday in January, lodge meetings will be held at 7 p.m. each month.

A fine spirit prevailed throughout. Everyone in fine humor, and there were nearly 70 in all. A fine turn-out at the late afternoon session. Louis Perushek was awarded the attendance prize.

After the meeting, refreshments were served to all the members. Little Stan was bartender — for the first time that he can remember, and managed to keep the glasses filled to the brim.

Second Candidate For Athletic Conference Announced!

With approximately 40 days to go before the deadline for announcing candidacies to the third juvenile convention and second athletic conference, Bro. Anton Zbasnik, supreme secretary, announced that Joseph Kovach, president of Lodge No. 1, is the second to enter the field. John "Bub" Kardell, president of Lodge No. 180, Cleveland (Continued on page 7.)

SEASON'S GREETINGS

Sincere best wishes for a Merry Christmas and a prosperous happy New Year to all the members of the SSCU. May the year 1939 be another successful one for our splendid fraternal organization.

Paul Bartel, Supreme President

Merry Christmas and a happy and healthy New Year to all members of the South Slavonic Catholic Union.

Dr. F. J. Arch, Supreme Medical Examiner

I wish to extend to the membership of the South Slavonic Catholic Union of America my best wishes for a Merry Christmas and a healthy and prosperous New Year.

Andrew Milavec, Jr., 4th Supreme Trustee

Current Thought

With Best Wishes

Christmas cards, Santa Claus, toy electric trains, dolls, neckties, shirts, candy, Snow White and the Seven Dwarfs, this year Ferdinand — what would Christmas be without this array of colorful figures that inspire in the individual a spirit of giving.

Christmas shopping — how the ladies love it and how the males detest it. Pushing and squeezing through downtown crowds, buying gifts for mother, brother, sister, wife, husband, sweetheart, and most important of them all, the tots who have implicit faith in Santa Claus.

Well behaved boys and girls who have been unusually attentive and gratifying their every parents' wish... how they can help papa and mama with the house chores, running errands... so that they will not be forgotten on Christmas morning.

Students attending out-of-town colleges return home for the Christmas holidays with an air of superior wisdom, and sort of look down upon the annual family dinner circle and inwardly scorn such compliments as: How he has grown since we saw him last, and how she is developing into a fine young lady. The prodigal sons and daughters who have returned to the family circle wish to be accepted as cosmopolitan men and women with matured minds and bodies, and detest remarks which imply they are still in the adolescent stage.

Christmas parties sponsored by various agencies, and most important to our juvenile members, Christmas parties sponsored by SSCU lodges for the particular benefit of members of the junior group. In some settlements, several local lodges unite their forces for that one day, and the resultant Christmas party is an affair long remembered by the juveniles.

It is well that we mortals lay aside our worries and cares, troubles and trials, at least for a few days during the Christmas holiday season. Forget the uncertainties of tomorrow and let our mind and body relax and enjoy life as it was intended to be.

Christmas is a traditional holiday of good wishes. It is a period of time in which the neighbor, relative or friend will say to you: Merry Christmas.

In these turbulent days, with war scares headlining the page-one issues of daily newspapers, the world could use several periods of joy and mirth during the year, such as is spontaneously produced by the annual Yuletide season. To make people forget the traditional hatreds rooted perhaps several centuries back. To make the men and women of every nationality realize that under the skin we are essentially the same, struggling to get along.

We need more Christmas holidays during the year to impress all humans with the necessity to work together, instead of against one another.

Our fraternal command brotherly spirit among the members. In the event of illness a member may look forward to visits and help from his brother and sister members of the lodge. In need, he or she will receive some assistance from the local unit.

It is with this fraternal brotherly and sisterly spirit that we say to our members: May you enjoy a most Merry Christmas.

BRIEFS

(Continued from page 5)

Lodge 30, SSCU of Chisholm, Minn. will hold a Christmas party for its juvenile members on Saturday, Dec. 24, at Mahne's hall, starting at 2 p.m.

Lodge 31, SSCU of Braddock, Pa. will sponsor a Christmas party for members of the juvenile department on Friday, Dec. 23, at the lodge's regular meeting hall. The Christmas party will begin at 6 p.m.

All the Slovene lodges of Go-wanda, N. Y. will unite to hold a joint Christmas party on Thursday, Dec. 22, in the Slovene Home on Palmer St. Gifts will be distributed to the children. The two SSCU lodges, Pathfinders No. 222 and St. Joseph, No. 89, are included in the group of sponsors.

Lodge 148, SSCU will hold a Christmas party for its members of the juvenile department on Sunday, Dec. 25, in the S. N. Home in Hackett, Pa. commencing at 3 p.m.

Cardinals lodge, No. 229, SSCU will hold a dance on Jan. 14, 1939 in the Croatian hall on Lowellville Rd. Joe Umek and his Rhythm kings will furnish the music.

In Keewatin, Minn. lodge 109, SSCU will hold a dance on Dec. 31.

In Johnstown, Pa. lodge 16, SSCU will celebrate the Union's

fortieth anniversary with a dance on Dec. 31 in its own hall in Morrellville. As an added feature Santa Claus will distribute gifts to children.

Two dances will be held by lodge 233, SSCU of Ludlow, Colo. On Dec. 24 and Jan. 1.

In Pittsburgh, Pa. lodge 26, SSCU will hold a dance on Monday, Dec. 26, in the Slovene Home on 57th St.

Ohio Federation of SSCU lodges will meet on Sunday, Jan. 1, in the Cleveland Slovene National Home on St. Clair Ave., beginning at 10 a.m. Committee in charge of arrangements for the annual SSCU tennis tournament will meet one hour earlier.

Tri-State Federation of SSCU lodges, including Illinois, Wisconsin and Indiana, will assemble on Sunday, Jan. 8, in Joliet, Ill. A program of entertainment will follow the meeting.

In Center, Pa., Western Penn-sylvania Federation of SSCU lodges will meet on Sunday, Jan. 22.

Lodge 227

Greensboro, Pa. — Our Friends lodge, No. 227, SSCU elected the following officers at the annual meeting held Dec. 11: Steve Beyak, pres.; Joe Elniker, vice-pres.; John Nickler Sr., sec'y; Louis Nickler, treas., and Louis Nickler, rec. sec'y.

John Nickler Sr., Sec'y

THIS DARN AMERICA

By Janko N. Rogelj

Translated from the Slovene by Joseph Zorman

Editors Note: From the pen of Joseph Zorman, one of Cleveland's leading attorneys, comes the third translation of Janko N. Rogelj's impressions of Slovenia and its people, the Slovenes. "This Darn America" is one of a series of articles, written by Janko N. Rogelj, first supreme trustee, SSCU, which has appeared in the Slovene section of Nova Doba.

Reflections upon my recent trip through Yugoslavia, often bring me a smile of satisfaction. I recall occurrences, faces and conversations, all of which are so intricately associated that they fuse themselves into one focus, the core of it all — America.

My thoughts take me to Ljubljana. We have just arrived and everyone is already enjoying his plate of native goulash and beer in the station restaurant, but I am unable to join them because of the throng of inquirers who are eager to hear news of their kin in America.

I had been in Ljubljana but ten or fifteen minutes when robust Martin, a former resident of Cleveland, now employed in Ljubljana, anxiously forced his way to me with a bombardment of questions: Had Mr. Bukovnik, Mr. Kosnik, Mr. Levstik and a host of other persons sent any message to him. Martin's impatience gave me no time to recall a single message as he continued with: "How are conditions in America? Could one go to America?" His first pause enabled me to explain the difficulty involved due to the limited Yugoslav quota under the American Immigration Laws. Martin responded with an envious grimace and retorted: "Damn the quota. Go and have your goulash."

Mr. and Mrs. Jakac, Mr. and Mrs. Birtic, Mr. Banovec, my wife Rose, and I guess, even I, are finally seated at a round table in the restaurant. A woman approaches, asking: "Did Joe Podklnar come with you? I am his sister." Before I can answer that I do not know a man interrupts, asking when his brother was coming to visit Slovenia. It was in such an atmosphere that, after thirteen years, I "enjoyed" my first dish of Slovene goulash. So my friends, I cannot tell you how it tasted. If the French Line were to ask me to comment on it I should be at a complete loss. However, Madam Rusova was an excellent hostess and the French Line really does give exceptionally good service.

I am reminded of the following quotation from Ivan Cankar: "America, the country of yearning desire, blessed with unlimited wealth, Utopia, to which in the days of sorrow all the poor and burdened fled, where are you America 'The Promised Land'?"

A few days after my arrival Tone visited me, whom I had warned years before not to go home. At that time he looked toward his native land through "rose colored glasses." I believe he then almost convinced me with his argument, somewhat as follows: If I become a beggar in my native land, I can beg from house to house, knock at the door, stand at the threshold and beg in my native language. My friend, you go and beg in America, how many Slovene homes will you find? According to his own story, he now feels otherwise. He would like to return, America lures him. How can he forget West Virginia, Pennsylvania, Ohio; he had lived there so many years. If he did not like one place he moved to another. In one state today in another tomorrow. In those

days he had money, was young and handsome, independent and free. Today he longs to be in America again. How intense is the conflict of a dual existence, one being physically in Slovenia and mentally in America. With suppressed tears he said: "When I departed from America I lost heaven on earth. Oh, where are you America — 'The Promised Land'."

Then I remember the girl Malka, who lives with my sister and works in a factory in Kranj. Some years ago she came into the harbor of New York City, but could not procure the required documents and was allowed to go no farther. After remaining on Ellis Island a few days, she had to return to Yugoslavia. She saw America only from afar; but she too has the beginning of the fever and longs to come to America. Tell me, how can she come here? The answer is again—Yugoslav quota; or—the possibility that some eligible man, an American citizen, may come to his native land to seek a bride, choose Malka and bring her back.

Anton, another former Cleveland resident, now hauls sand from the shores of Kokra. Tragically drove him from the United States where he had left behind much of his youth. He inquired about this and that. Life at home is difficult. To return is impractical, but America is in his heart. If he could come back he could resume life where he left it off as though the interm had never been. With a far-away look he wonders: How can I go back to America and lose myself among strange faces. If I could only be there once more!

On a Sunday morning I encountered a man who smiled, offered me his hand and greeted me in English: "How are you?" — Another American. He returned to Slovenia some dozen years before. His return permit expired the first year. The first few years he hoped to become re-acclimated, but now he has neither hopes nor consolations. As if condemned to death, there is hardly any escape, yet the question: "How can I go to America?" I explained to him the a-farming scarcity of employment in the United States, how the federal government employs millions of people of WPA, and administers relief to prevent starvation. But even this does not dissuade him. He remarked that to him it would be no hardship to live on sixty dollars a month. He is single and knows how to keep house. He would rent a housekeeping room, prepare his own meals and live quite happily. At the conclusion of our conversation, he emphatically remarked: "There is only one America."

Some months ago, I read a passage in a book, phrased somewhat as follows: Woman is like salt—if you never had it you can do without it, but after you get accustomed to it you can not get along without it. I thought of this comparison whenever I listened to the lamentations of those poor souls, "How can one get to America?" Really peculiar and enigmatic is America.

I have related only a few of my impressions of incidents, people and their reactions, so that you might understand the heartaches and strife endured by those lost souls on the other side of the ocean. It is more than strange that those people who had gone home and who were never really acclimated in the United States, should have revived such a strong desire to leave their native soil again for the United States. Even Malka who had seen only the shores of free America, is convinced that her happiness and fortune is in America.

Shortly after my return, I met a friend on St. Clair Avenue, who extended his hand and greeted me. This being our first meeting after my coming back, he queried:

"Well how is it?"

"As usual, nothing new."

"How's Europe?"

"It would be too long a story."

"One thing is certain," in order that he ends the long story, "now you are at least more certain that you are a real American at heart and you realize how gratifying it is to be an American citizen. Again I thought of all those who had gone back to their home land and crave to, but may not or cannot return."

After listening to former Americans telling about their wishes, anxiety and heartaches, while at my native home, I had so deeply absorbed all that into my blood that I felt the consequences: It may happen to you, over here in America. The following lines will illustrate:

One evening, after conversing with my brother-in-law, late in the night, I had a strange dream: I came to Yugoslavia, lost my passport and was told that I cannot return to America. There was no hope; all was lost: I was among those whom I have heretofore described. After awaking, it took me some time to realize that it was only a dream. There were tears in my eyes; tears would be justifiable if my dreams were true.

I could not resume sleep for a long time. Outside, the dogs began to bark and the roosters began to crow; neither noise distracted me. My dream had been terrible, and I had to console myself. I tried to be angry with America, causing me such a dream. — No, I did not get very angry; I merely muttered: "That Darn America."

Lodge 132

Euclid, O. — Members of lodge Napredok, No. 132, SSCU are hereby notified that this month I will collect lodge assessments on FRIDAY evening, Dec. 23 (not on Saturday, Dec. 24) because of the Christmas holidays.

The following were elected on the board for the year 1939: John Korencic, pres.; Louis Godec, vice-pres.; John Tanko, 19600 Arrowhead Ave., sec'y.; Robert Kunstel, treas.; Frank Zagar, rec. sec'y.; Jacob Gruden, Sr., Mary Golob and John Korosec, trustees; Ann Slapko, Louis Godec and John Korencic, representatives to the Ohio federation.

In conclusion, I wish a Merry Christmas and a Happy New Year to the supreme and judiciary boards and the entire membership.

John Tanko, Sec'y

Cleveland Bowling

Cleveland, O. — Euclid Dairy lost the first game to the Perme Tailors, but managed to connect for the two remaining games for victories, in the Cleveland SSCU Bowling League last Sunday, Dec. 18. F. Korosec with a 3-game series of 613 topped the Dairymen. Collinwood Bakery also connected for two victories at the expense of Stein Cafe, dropping the second game. Poklar's Service, although losing the first setto, garnered enough pins in the second and third games to emerge with two victories over Dolgan Hardware.

On Sunday, Dec. 11, Collinwood Bakery made it two out of three from Euclid Dairy, Dolgan Hardware made it two out of three from Perme Tailors and Stein Cafe annexed two victories and one defeat at the hands of Poklar Service.

Rambling Along

By Stan Progar

BLAWNOX, Pa. — Just recently I released the brake pedal on my mental machine and let my thoughts ramble back and forth and across the last few months just past. At every crossroad or junction a striking sign glittered luminously thru sundown to sunup. It read, "The SSCU. A Fraternal Organization That Possesses A Truly One Hundred Percent Fraternal Spirit."

Somehow, no one will dare to contradict that sign. For it's true. The SSCU was founded on the basis of fraternal friendship and cooperative spirit and at the conclusion of its first forty years, the world rings with a loud YES in answer to the query as to whether the SSCU spirit is still the same. Yes and it will always remain. The SSCU will always be strictly a friendly fraternal organization, in name and above all, in thoughts and action, willing and able to extend friendly help and greetings to all within reach. It does not take advantage over anyone nor do its many able leaders in any dealings whatsoever. It does not assume the role of a hard driving boss or the commanding characteristics of an army commandant. But its ways and means lead us on with the guiding light actions. In fact the SSCU is our guiding light to a better protected future. That's why we can proudly say that the SSCU cannot and will not be beat.

Concrete Facts

During the past few months we have experienced living examples that substantiate any claims we make for the SSCU. The lodge dances are a good example. Regardless of where the dance is held, the SSCU membership turns out strongfold. They attend despite the weather or working conditions and bring with them the radiant atmosphere of a smiling friendly gang bringing good cheer and perpetually fill the air with the friendly fraternal spirit that only the SSCU can have.

Then too, only an SSCU branch lodge would think of showing their appreciation to one of its active members as have the Iliriska Vila lodge. They appreciated the efforts of their very active member, Anna Prosen and proved it publicly by giving her an everlasting gift, a gift and lift that will encourage Anna for many years to come. I

sincerely believe that Anna will never forget the 40th anniversary year for she has a swell remembrance and well deserved too, Anna. Keep up the good work Anna for the Iliriska Vila members are not the only ones that appreciate your efforts. We all do. Keep that "on the go" spirit alive.

The greatest striking example of all is the way the SSCU members are rallying to the aid of one of its less fortunate members. Many tears of happiness were shed by members who came to the realization that they belong to an organization that hits a homerun in the pinch when moral spirit is in dire need. Very few met Johnny English but that didn't stop the SSCU members from coming to Johnny's aid. The world will little note or long remember what the SSCU did but Johnny will never forget. He knows that his organization is an organization of friends that will answer any urgent call sent out. His family and his physician know that the friendly, moral spirit that passed from the SSCU membership to Johnny did more for him than all the medicine in the world. They too, will never forget the kind organization that came to bat freely and willingly, and to all appearances so far, saved the game from inevitable defeat... And so Johnny, a great organization, the SSCU is always with you. We will never go back on you or any one.

Christmas Greetings

To the Supreme Board, our able editors, the members of the SSCU and to Johnny English, yours truly, Stan Progar and the Pitt Panther extend the most joyous Christmas Greetings and the best of wishes for a healthy, wealthy and happy year to come.

The Day-Old Egg

They had been married the day before and this was their first breakfast. The husband ordered his in a low voice; among other things, they both ordered eggs. A few moments later, the waiter returned. He leaned over the bride's shoulder and asked: "How do you like your egg, madam?" The bride seemed a little flustered for a moment, then she answered: "Oh, I think he's all right."

—Motor Travel

RULES GOVERNING THE SECOND ATHLETIC CONFERENCE CAMPAIGN

All adult members, between the ages of 16 and 35, are eligible to run as candidates for delegates to the second national athletic conference, which will be held in Ely, Minn., on August 4, 5 and 6.

Candidates for delegates must submit their entries as such to their lodge secretary between December 1, 1938 and January 31, 1939. The local secretary in turn will report their names to the home office.

The membership campaign, including the third juvenile convention and second athletic conference, will be of six months' duration, between January 1 and June 30, 1939, and the candidate from each section who shall write up the most insurance in the adult department, but not less than \$5,000.00, shall be declared delegate. The SSCU is divided into 28 sections.

Each candidate who shall secure \$10,000.00 worth of new insurance to his credit during the six-month interval, automatically is elected delegate, regardless of the amount written up by his colleague in his section.

Only new members in the adult department shall count as credits for candidates. Transferred members from the juvenile department into the senior group shall not count as new insurance for candidates; neither will increase in death benefits by members already enrolled in the SSCU.

Candidates may enroll new members not only into their own lodge, but into any lodge included in their section.

After March 1, 1939 transfer of written up insurance from one candidate to the credit of another candidate will not be permitted.

Delegates will be given free transportation to and from Ely, Minn., and four dollars a day expenses during travel and stay in Ely. They will have to pay for their own room and meals in Ely.

Contributions From Our Junior Members

RADIVOJ REHAR:

SEMISIRIS

ROMAN

Počasi se je zibal njun čoln navzdol. Goličava, piramid se je spreminjala v zele gaje, ki so segali ponekod prav do reke. Med koreninami dreves so se na peščenem prostoru dramili ogromni krokodili in čofotaje padali v vodo, ko so zaslišali udarce vesel in zagledali čoln. Bilo jih je toliko, da se je voda zapenila in so se valovi širili od obrežja vse do sredine. Mladeniča sta jih molče opazovala, sicer se pa nista zmenila zanje, kakor tudi ne za vodne ptice, ki so se preplenele v jatah dvigale iz zalivov ter izginjale v daljavi. Predramila sta se iz svojih misli šele, ko sta opazila dalje doli na reki malo galejo, ki se jima je naglo bližala. Ko sta jo mogla že dobro opazovati, je vzkliknil Asarhadan ves zavzet: "To je galeja nje..."

"Koga?"

"Ofirije..."

"Res?"

"Kakšno čudno naključje! Od proslave praznika svetega Ibsa na Gori prihoda sem se zaman trudil, da bi jo izsledil. Hodil sem povsod, koder sem jo prej tolikokrat videl, toda zaman. Zdelo se mi je, ko da se mi nalašč izmika. In sedaj jo bom zopet videl..."

Postal je ves nemiren. Srce mu je pričelo močnejše biti in vsa kri mu je silila v obraz, da je Aftagad opazil njegovo zadrego in se smeje pošalil:

"Glej, da se ne razbliniš v rožnato meglico zasanjanega hrepenenja."

Asarhadan ni odgovoril, samo močnejše je uprl veslo v vodo in usmeril čoln proti razkošni galeji, ki je ponosno rezala gladino in brzela po njej kakor labud. Razdalja med čolnom in ladjo se je naglo krčila in mladeniča sta mogla že razločevati postave žensk, ki so sedele na krovu. Na sprednjem koncu sta spoznala Ofirijo in Epsuto, pa tudi mladenki sta ju že spoznali. Vstali sta in jima zamahnili z roko v pozdrav. Asarhadan je zaokrenil čoln tako, da se je bližal boku galeje, ki se je na Ofirijino povelje ustavila.

"Kam potujeta moja princesa?" je vprašala hči velikega, nagnjena čez ograjo proti čolnu.

"Milost, gospodarica, roža rož!" sta jo pozdravila mladenci.

Asarhadan je dejal z drhtečim, zmedenim glasom:

"Nikamor nisva namenjena. Vsevala le v zabavo."

"Potem pridita k nam na ladjo," ju je povabila Ofirija.

"A kam naj deneva čoln?" je vprašal Aftagad.

"Privežita ga za ladjo."

Mladeniča sta zaveslala okoli galeje, privezala čoln na zadnji kljun in sprežala na krov. Ofirija in Epsuta sta ju sprejeli v krogu svojih mladih dvorjank iskreno in preprosto, brez ceremonij faraonovega dvora.

"Bodita pozdravljena v mojem kraljestvu," je dejala Ofirija smeje se. "Tu ni Semisirisa in ni dvora faraona faraonov, mojega očeta. Tu sve samo medve, jaz in Epsuta, vidva sta pa najina spremljevalca, prijatelja in tovariša. Sedita k nama pod baldahin, mehke so blazine in prijetne sape, ki vejejo preko Kale. Pripovedujta nama pravljice o bogovih in boginjah mladih sanj!"

"Najlepši cvet dehteče orhideje," je odgovoril Asarhadan in sedel na ponudeno mu blazino, "takih pravljic ne vem. Morda bi jih lahko pripovedoval moj prijatelj, princ dežele večernih gora. Jaz vem samo pravljico, a ta te ne bi zanimala."

"Ne bi?" je dejala Ofirija. "Zakaj ne? Morda si želim slišati prav to edino."

"Včasih je tisto, kar se zdi preprosto, najbolj zanimivo in v srce segajoče, mladi faraon," je dodala Epsuta.

"Pripoveduj!" je silil Aftagad.

"Prisilili ste me," je dejal v zadregi Asarhadan. "Vdam se Toda, odpustite mi, če moja pravljica ne bo zanimiva."

"Odpuščam v naprej," je smeje se vzkliknila Ofirija.

"Moja pravljica je stara, silno stara, še iz tistih časov, ko s bogovi hodili po zemlji v podobi ljudi in ko silni Ra še ni ustvaril Atlantide. Tu, kjer je sedaj posonsna celina s Semisirisom, srem sveta, so moleli iz neskončnega modrega morja le mali otoki. Na njih so živeli bogovi v družinah kakor ljudje. Najvišji med njimi je bil Simes Sirifo, bog bogov, ki so se mu klanjali vsi božji rodovi otokov in oddaljenih pokrajin, in imel je prekrasno hčerko lepo kakor je v jutrnjem soncu blesteča se rosa na cvetu orhideje; ime ji je bilo Ajirifo. Živela je kakor ptica v gaju, sanjala in prepevala, da ji je bila zemlja raj blaženosti. S svojo sončno vedrino je omamljala mlade in stare bogove, da so z njenim imenom na ustnih umirali, kakor da bi odhajali samo v kraljestve kratkih sanj."

"Saj bogovi niso mogli umirati!" ga je prekinila Epsuta.

"Dejal sem," je odvrnil Asarhadan, "da je moja pravljica nerodna in zmedena, a tako sem jo slišal in tako jo pripovedujem."

"Nasprotno, zanimiva je; nadaljuj!" je dejala Ofirija.

"Ajirifo je bila najlepša boginja med vsemi boginjami," je nadaljeval Asarhadan. "Zgodilo se je pa, da je zablodil po morju med bog iz tujih pokrajin in so ga srečali ali zli vetrovi prinesli na otok boga Simesa Sirife. Veliki bog ga je prijazno sprejel pod svojo gostoljubno streho, kajti bil je sin njegovega daljnje prijatelja in sorodnika, in Nadafrasa — tako mu je bilo ime — je zagledal Ajirifo. Zagledal jo je in izgubil srce. Koderkoli je hodil, povsod je videl samo njeno božansko podobo, noč in dan je mislil samo na njo in kakor veter, ki poje večno isto melodijo, je večno ponavljal samo eno ime: Ajirifo... Vse ptice v logu so že ponavljale za njim: Ajirifo, Ajirifo... Samo ona ni slišala utripov njegovega srca, samo ona ni čutila njegovega hrepenenja samo ona ni razumela njegovih prošelj. Bila je gluha za vso njegovo bol..."

"Morda je že ljubila drugega?" ga je prekinila Ofirija.

"Ljubila ni nikogar, ker trdo, neobčutljivo je bilo njeno srce," je pripovedoval dalje faraon. "A bilo je še hušje. Nadafrasa ni bil iz rodu najvišjega boga in zato ni smel stopiti pred njenega očeta, da bi mu dejal: Simes Sirifo, tvojo hčer ljubim, daj mi jo, da postane mati mojih otrok! In tudi to ni še bilo vse, še hušje je bilo: Simes Sirifo je bil Ajirifo obljubil že drugemu, sinu svojega velikega sorodnika, mlademu, a krutemu bogu Sirisubi. (Dalje prihodnjič.)"

Janko N. Rogelj:

Božično pismo

J. N. Rogelj

Cim bolj se bližajo božični prazniki, tem bolj mi prihaja na misel pismo, katerega sem pred časom dobil iz Slovenije. Napisal ga je moj prijatelj Tone, s katerim se nisva videla preko pet in dvajset let.

Pismo je tako simbolično, vsebina istega tako v kontrastu z zgodovino božičnega praznovanja. Večkrat sem ga že prečital. Ob vsakem čitanju se pozivlja moj spomin na ona leta, ko je moj prijatelj Tone zagledal luč sveta v borni kmečki bajti, sin nezakonske matere. Njegova stara mati je jokala pred njegovim rojstvom, njegova nezakonska mati je jokala ob njegovem rojstvu; sramota je obtrgovala ravnokarno kmečko bajto. Na vasi so se menile stare ženske o sramoti, ki se je ustavila koncem naše vasi. Da, rodil se je v borni koči, bolj podobni hlevu, kakor človeškemu bivališču.

Pišem ti pismo, datirano na jesenicah, kjer je vposlen kot tovarniški delavec. Vsebina je sledeča:

Spoštovani g. Janko!

Sporočam Vam, da sem z velikim veseljem sprejel Vaše pismo. Zelo me je iznenadilo, ker sem ga sedaj najmanj pričakoval. Mislim, da sem Vas dolgo časa žalil v mojem prvem pismu. Pišete mi, če mi dopušča čas, da naj Vam popišem kako me nosi življenje po svetu. Povsem Vam, moja življenjska pot je vedno žalostna in nesrečna. Mnogokrat so mi pravili moja dobra stara mati — in tudi drugi ljudje — da ima vsak človek svojo srečo na svetu.

Ali jaz sem jo že mnogo iskal, a do danes je še nisem našel, čeravno sem obhodil že tudi nekoliko sveta. Kakor razvijem iz Vašega pisma, se me še vedno dobro spominjate, da sem bil rojen v siromašni hiši in, da me nesreča stalno spremlja že dva in trideset let. Veste, da sem bil nezakonski otrok; oče me ne pozna in niti jaz ne njega. Moja mati me je pustila pri svoji materi do desetega leta. Takrat je umrla moja stara mati. Iz rojstne vasi sem moral na Jesenice k moji materi, ki pa je bila takrat že poročena z drugim možem. Pri nji ni bilo prostora za me... Star dvajset let, pričel sem delati v tovarni. S sedemnajst letom sem zahrepenel po sreči v tujem svetu. Zapustil sem Jesenice ter odpotoval v Francijo. Delal sem po različnih rudnikih in tovarnah, toda nesreča mi je bila vedno za petami. Po štirih letih mojega bivanja v Franciji, sem moral nazaj v Jugoslavijo radi vojaške službe sem bil krivično proglašen za vojnega begunca; in namesto 9 mesecev vojaške službe, odslužiti sem moral tri leta. To me je finančno uničilo, da nisem mogel odpotovati v Francijo. Dolgo časa sem bil brez dela. Privrkat v mojem bornem življenju sem se obrnil do svojega očeta, da naj mi denarno prispeče na pomoč. Pisal sem mu pismo, toda tudi odgovora nisem bil vreden. S pomočjo mojega prejšnjega mojstra sem zopet dobil delo v tovarni, kjer delam že sedem let. Zaslužim po 39 dinarjev na dan, kakor zelo težko nadaljujem svojo življenjsko pot. — To je moja trnjeva življenjska steza. Oprostite mi, ako Vas nadlegujem z mojim pisanjem. Prosim Vas le, da mi blagovolite pisati, ako Vam dopušča čas. Torej Vas iskreno pozdravljam in Vam želim še

mного let srečnega in zadovoljnega življenja.

Vedno Vaš prijatelj,

Tone.

Odlašal sem do danes, da mu odpisem. Za božič bi mu rad pisal ter povedal, da naj se otrese tiste podedovane misli, da so nezakonski otroci vedno nesrečni v svojem življenju. Morabit me bo razumel, ako mu nekoliko opišem razmere pred tridesetimi leti, katerih se danes tako živo spominjam ter jih tudi razumem. Zato mu za letošnji božič napišem sledeče pismo:

Dragi prijatelj — Tone:

Z radošću sem sprejel Tvoje pismo. Večkrat ga čitam. V mojem spominu se odkrivajo nove, že zdavnaj pozabljene slike iz kota naše vasi, kateremu so rekli — Graben. Moje misli potujejo od sosedu do sosedu. Pogovarjam se v mislih z otroškimi obrazi, ki so znani meni in Tebi. Ti si bil Bajterjev Tonček, fantek rdečih lic; Tvoje oči so vedno prosile. Sitarjev Janček je bil otroško navihnan, njegov obraz je bil poln smeha in veselih besed. Budležev Tonček je bil bolj nagnjen na jok, vse je zmagal z jokom. Bili ste trije v našem Grabnu, katerim je usoda dala enak pečat. To ni bila Vaša krivda, to ni bila krivda Vaših mater, morebiti ne Vaših očetov, bili ste otroci in žrtve tedanjih razmer.

Jaz sem Vas vedno ljubil.

Kruha je bilo dovolj v naši hiši, zato sem ga rad dajal Tebi in drugim, ki ste bili včasih lačni svežega in lepo zapečenega kruha. Menda sem čutil v Vami podzavestno, ko so vaški farizeji z zaničevanje gledali na vas ter Vas klicali skozi zobe: Pankert. Tudi mene je zabolelo, ker nisem čutil nobene razlike med nami. Danes to čutim, ker vem, da ste bili potrebni in lačni usmiljenja, toda vse drugo je padalo po Vaših hrbtih, samo usmiljenje in tolažba ne. Tebe nisem videl že več kot pet in dvajset let, toda med vrsticami Tvojega pisma čitam Tvoje razpoloženje in usodo življenja. Budleževu Tonetu sem srečal, toda zadovoljstva nisem videl na njegovem obrazu. Sitarjevega Johna, ki je v Ameriki, sem srečal pred dobrim letom. Mož je srečno poročen; sina ima, lepšega kot je on sam. Smeje se ter govori, kakor da je samo pri njem sreča doma. Kakšna razlika med Vami tremi, ki ste se rodili v reh kmečkih hišah, dober strehljaj od moje rojstne hiše. Vi dva v domovini sta postala kletve nezvestobe, naš prijatelj v Ameriki je postal zapeta božična pesem, ki poje o sreči, radosti in razmahu novega življenja. Amerika ne pozna te razlike, radi katere ste vsi trije trpeli v domovini.

Prijatelj Tone, ne nosi s seboj to žalostno misel, da ni sreče za Tebe. Taka misel samo ubija. Pozabi, kaj je bilo; preteklost je za zgodovinarje, bodočnost je Tvoja. Poguma si lačen, volje Ti manjka, moči ne poznaš. Ti si prav tako vreden samega sebe, kakor vsako drugo bitje tega sveta. Svet je Tvoj, ne ponižuj se; glavo vzdigni ter pogledj sam sebe v ogledalu. Pogledj si v svoje lastne oči, v katerih se leskeče Tvoja sreča samo Tebi in Tvoji bodočnosti.

Božič je prisposoda nove luči, novega življenja. Sonce se je premaknilo, noč je ubita. Zemlja je še mrzla, sneg jo pokriva, toda v tej zemlji se že pripravlja sila in moč, ki bo okrasila spomladni vrtove, travnike, polja, gozdove in livade. Tako naj se zgane tudi v Tvojem srcu, da Ti bo pomladilo Tvoj obraz, Tvoje misli in besede. Kjer je življenje, tam je upanje. Ti si v najboljših letih življenja, Tvoja preteklost je Tvoj zaklad, katerega boš moral sam odkopati. Ni tako hudo, saj je že vse minulo. Postavi

na preteklost novo življenje, saj si človek kot vsi drugi.

Pišem Ti to pismo, da ga dobiš pred božičem. Spomni se božičnega večera, ko si prižgal bengalične vžigalice skozi Vokarjev gozd, da smo videli pot do Kranja. Majhen si bil, toda kazal si nam pot sredi noči. Spomni se, da smo bili otroci vsi dobri in prijazni s Teboj. Naj Te božični prazniki dobijo pri zdravju in razpoloženju, ki Ti pokažejo novo luč in novo pot v boljše in zadovoljnejše dneve Tvojega življenja. Na vrata Tvojega stanovanja pa zapiši: Nesreča je umrla, rodila se je sreča. Te besede naj bodo Tvoja zvezda-vodnica, kadar bi ne bilo sonca na Tvojih potih, stezah in stezicah.

Pozdravljen!

Tako sem mu odgovoril. To je čdrto pismo nam vsem v Ameriki, ki se spominjamo poniževanja in zasramovanja tistih nesrečnih nezakonskih mater v domovini. To je čdrto pismo vsem onim, ki so trpeli zaničevanje radi prevelike materinske ljubezni, ki je zapadla radi okoliščin in revščine. To je apel na vse one, ki se še niso sprijaznili z idejo, da vsaka mati rodi človeško bitje, ki je upravičeno do življenja prav tako, kot jaz ali ti. To naj bo zapisano v spomin in tolažbo vsem, ki so trpeli krivico in preganjanje, pa so bili potrebni tolažbe in usmiljenja.

Naj jih osreči božična misel in božično razpoloženje.

Victor J. Valjavec:

Two in One

Slovenski Američani se brez dvoma še spominjajo, kako je pred tridesetimi leti tudi še tridesetimi leti neka naša trdika, ki je izdelovala pomoča za likanje čevljev, oglašala ta svoj proizvod po vsej naši republiko pod naslovom "2 in 1", ali "dvoje v enem." Ta pomoča je bila namreč izdelana iz navadnega voska in palmovega olja — toraj: dvoje snovi v eni pomadi.

In ker je dvojna snov podlaga in tudi bistvo tej storiji, mora storija imeti dvojni naslov. Torej:

I.

Mednarodna ekonomija, ali: Aspirin, kaskarets, pisalni stroji in orgljice.

Današnji mednarodni položaj je tak, da se mora človek zanj zanimati, tudi ako neče. Evropske države, "velike" in majhne, so brez izjeme bankerot. In najbolj bankerotna je Nemčija, ki pa mora klub temu trgovati z inozemstvom, ako si hoče nabaviti potrebnih surovin in jesti. Na preživljanje svojega prebivalstva. Nedavno je Nemčija kupila velike množine pšenice na Rumunskem in Ogrskem, mnogo lesa v Jugoslaviji in na tisoče ton tobaka v Bolgariji, Turčiji, Jugoslaviji in na Grškem. Pa ni imela s čim plačati, in tako je eksportna balanca Bolgarije, Turčije, Jugoslavije in Rumunske, v kolikor pride Nemčija v poštev, — zmrznila, — zmrznila, — ravno tako, kakor so zamrznile balance nekaterih naših bank. Vladam omenjenih balkanskih držav in preostalo kaj drugega, nego priporočati svojim "državljanom", naj kupujejo le nemško blago. Toda Nemčija ni hotela prodajati tem državicam blaga, katero zamore za pravi denar prodati v inozemstvu, in tako jim od tedaj do današnjih dni pošilja le tako blago, katero ne more drugod, oziroma v državah, ki imajo pravi denar, prodati.

"London Economist" poroča v svoji zadnji izdaji, da je Nemčija prisilila Jugoslavijo, vzeti za jugoslovanski tobak, slanino, sadje in les, — nepregledne množine aspirinov, "kaskarets" in "orgljice". Rumunska in Grška sta morali vzeti v plačilo za

svoje v Nemčijo izvoženo blago, na tisoče nemških pisalnih strojev in orgljic — kar na stotisoče.

In sedaj si predstavljajmo prizore, ki se pojavljajo v balkanskih državah kot posledica izvoza slanice, mesa, lesa, sadja, žita in tobaka iz teh držav v Nemčijo, od kjer so dobili v plačilo — aspirine, kaskarets, orgljice in pisalne stroje:

Denarja za svoje blago niso dobili in vsled tega jih boli glava. — Pa se zdravijo z — aspirini. Ker so prodali meso, slanino in žito, morajo jesti otrobe, močnik in kako ribo. S tem si pokvarijo želodce — in s pomočjo "kaskarets" jih izprazni... (U-la-la). In da pozabijo svojo mizerijo, — igrajo na orgljice ter plešejo — "kolo"...

O Balkan — o kaskarets!...

II.

Cherokejska banovina

Kakor običajno, bil sem tudi te jeseni na počitnicah v North Carolini. Pa ko sva s soprogo prebila teden dni v prijaznem mestecu Greensboro, predlagal je Mr. Morton, znan tekstilni industrijalec, ki se dokaj zanima za Jugoslavijo in njene banovine, naj greva z njim na izlet v rezervacijo Cherokee Indijancev, ki je oddaljena le nekaj 250 milj proti zapadu. Odpeljali smo se zjutraj ob 6th, in opoldne smo že bili v Gatlinburgu, Tennessee, oziroma v glavnem stanu "Great Smoky Mountains" narodnega parka, v "Cherokejski banovini," bi obsega najzapadnejši del države North Carolina in najistočnejši del države Tennessee.

In ta banovina je nastala iz prvotnih 1000 akrov cherokejske zadruge. K temu so Cherokeeji prikupili še 11,000 akrov gozda v gorovju Smoky Mountains, dočim je zvezna vlada krog tega jedra napravila narodni park, tako, da je sedaj vsa Cherokejska "banovina" nekoliko večja, kakor Dravska banovina v Jugoslaviji. — V zemljepisnem pogledu sta si obe banovini dokaj slični: obe sta gorati in v obeh je dovolj dnevnih gozdnatih ravnin, prekrasnih hribov in snežnikov, divnih livad in melčnih vasic ter pogorskih naselij. Toda prebivalstvo v Cherokejski banovini je neprimerno srečnejše, nego ono v Dravski banovini, kajti — tu ni niti enega vojaka, niti enega "častnika," niti enega carinarja. Par policajev ali oskrbnikov opravi vse delo neštevilnih uradnikov, poslancev, sodnikov, bričev, škričev, oficijalov, itd., kakoršnih je vse volno v Dravski banovini.

Prebivalstvo Cherokejske banovine ni tako številno kakor ono Dravske, kajti vsa Cherokejska banovina premore le 14,712 avtomobilov in 18,270 radio. Toda ceste so izborne, vse so cementovane in asfaltovane — le ceste, ki vodijo na polja, oziroma zasebna pota med polji, so enostavno polita z oljem, tako, da ni prahu in blata, ko gredo naši Cherokeji na polje, katero jim daje skoraj vse, kar potrebujejo.

V Cherokejskem muzeju smo si ogledali industrijo cherokejskih rojakov: doma izdelane lesene žlice in vilice, sita in rešeta. In kdo bi pri tem ne mislil na ribniško domačo obrt "suhe robe"! Tu so razstavljeni tudi lončeni izdelki domačega prebivalstva — prekrasno izdelana ornamentalna lončevina iz vasi Quala; kamenite ostroge lokovih puščic iz starodavne davnine, in neštevilni drugi predmeti iz dobe, ko so Cherokeji bili gospodarji vse neizmerne doline Tennessee. — Tu smo se sestali tudi z gla-

varjem Gomacotchie, ki je preiskal na stotine Cherokejskih zadružnih grobov. Našel je nad 20,000 indijanskih okostij, in človeku sili srce nekako v grlo, ko mu Gomacotchie pripoveduje, kako je nedavno našel okostje male indijanske deklice, ki je v svojem večnem spanju in objemu negovaje držala okostje svojega velikega psička. — In prosim vas, čitatelji, da mi oprostite, ako odkritosrečno na tem mestu izjavim, da smo vsi jokalili, ko nam je Gomacotchie pokazal to okostje, in ko so se tudi njemu ulile solze po licih njegovih 58th let.

Ustavili smo se v treh vaseh ob vznožju veličastne gore Mt. Leconte — in to je Triglav, oziroma replika Triglava Dravske banovine, dasiravno tam, v Dravski nimajo azalej in sadnega drevja persimmons ter pao-pao sadja, ki raste in zori v gorovju Apalachian. In v vsaki teh treh vasi, so nas cherokejski rojaki pogostili z na raznuju pečeniimi divjimi purani, — ustrljenimi onega dne v appalachijskih gozdovih. Pa plačila v denarju niso hoteli vzeti, češ: "naše gore so naše plačilo."

Prepričal sem se, da ni lepše banovine na vsem svetu kot je Cherokejska, in tako sem Gomacotchiju svečano obljubil, da ne grem nikdar v Dravsko, in da se prihodnje jeseni sestanem zopet v Cherokejski, "tako nam Manitou pomagao!" — pak — katinakisigi...

August Kollander
6419 ST. CLAIR AVENUE
Cleveland, Ohio
v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POSILJA denar v staro domovino, točno in po dnevnih cenah;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Za božične praznike

BOŽIČNI DAROVI V STARI KRAJ
Spomnite se svojih staršev in drugih v starem kraju, ki so Vam dragi, z malim darom za božične praznike, ako obliki darne pošiljke; seveda, ako Vam razmere dopuščajo. To darstvo bodejte najbolje opravili, ako se poslužite naše trdke, ki že 19 let neprekinjeno pošilja denar v stari kraj zanesljivo in točno. Mi posljemo:

Za \$ 2.50 ..	100 Din.	Za \$ 3.25 ..	50 Lir
Za 4.85 ..	200 Din.	Za 6.30 ..	100 Lir
Za 7.20 ..	300 Din.	Za 12.00 ..	200 Lir
Za 11.50 ..	500 Din.	Za 17.75 ..	300 Lir
Za 22.50 ..	1000 Din.	Za 29.00 ..	500 Lir
Za 44.50 ..	2000 Din.	Za 57.00 ..	1000 Lir

Pri večjih zneskih dajemo sorazmerno popust.
Posiljamo tudi v amer. dolarjih.
V slučajih nujnosti pošiljamo ali po brezovnjem pismu, ali po direktnem brezovju.

POTOVANJE V STARI KRAJ ZA BOŽIČ

Ako ste namenjeni v stari kraj za božič, je sedaj čas, da takoj pisete po Vozni red parnikov in cene kar ter druga poljsna na spodaj navedenih naslov. Poroča se nam, da sedaj pri potovanju v Jugoslavijo ni nikakih ovir.

DRUGI POSLI S STARIH KRAJEV
Kadar rabite pooblastilo, ali kako drugo listino za stari kraj, če imate tam posestvo na prodaj, ako imate obiti dedščino od tam, ali kadar imate kak drug važen posel s stari krajem, je v Vašem interesu, da se obrnete na:

LEO ZAKRAJSEK

General Travel Service, Inc.
302 E. 72nd Str.,
New York, N. Y.

VLOGE
v tej posojilnici
zavarovane do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebnostne in družinske vloge.

Plačane obresti po 3%
St. Clair Savings & Loan Co.
6231 St. Clair Avenue NEnd. 6870

NAJCENEJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI JE ENAKOPRAVNOST
Naročnina za celo leto izven Clevelanda je 4.50
Društvo in posameznikom se priporočamo za tiskovine. Unjsko delo — zmerne cene
6231 ST. CLAIR AVE. Cleveland, Ohio